Poštnina plačana v gotovini.
Leto X, št. 237

Ljubljana, četrtek 10 oktobra 1929

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440
Celje: Kocenova ul. 2. Telefon štev. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 656
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. Telefon št. 190
Računi pri poštn. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241

Prvi bani imenovani

Včeraj je kralj podpisal ukaz o imenovanju banov za nove banovine – Za Ljubljano je imenovan bivši minister Dušan Sernec

Ljubljana, 9. oktobra.

Danes se objavlja ukaz o imenovanju novih banov. Včeraj smo na tem mestu podčrtali velik pomen nove banske uprave in ogromno odgovornost, ki jo prevzemajo šefi te uprave. V trenutku, ko so ti šefi imenovani, ne more biti rodoljubnejše želje, kakor je ta, da bi bili svoji nalogi kos. Nekateri izmed njih, kakor vardarski ban Žika Lazić, dosedanji pomočnik ministra notranjih del, zetski ban general Krsta Smiljanić, naš nekdanji mnogozaslužni in popularni ljubljanski divizijonar, drinski Velja Popović, bivši dolgoletni šef kabineta ministrskega predsedništva in poznejši minister, savski dr. Šilović, nekdanji višji funkcijonar v hrvatski vladi in poznejši mnogozaslužni javni delavec zlasti na socijalno-političnem polju, vrbaski gen. Milosavljević, bivši minister saobračaja, so svoje sposobnosti že dokazali in uživajo ugled in avtoriteto daleč preko granic svojih banovin. Drugi si bodo morali priznanje javnosti še zaslužiti, kar bo odvisno od pozitivnih uspehov njihovega dela in od duha v katerem bodo izvajali načela in predpise oktobrskega zakona, ki je v resnici nekak osnovni zakon nove jugoslovenske politike.

Koristno je, če si v trenutku, ko se pojavljajo pred nami možje, katerim je poleg državnih upravnih poslov poverjena izvedba oktobrskega zakona, zopet pokličemo v spomin same ideje nove državne ureditve. Ne samo iz izjav predsednika vlade generala Živkovića, temveč iz besedila in določb zakona samega se dovolj jasno vidi, da tu ne gre le za praktična rešenja gotovih upravnih problemov in za postavljanje enostavnejših formul, temveč da oktobrski zakon predstavlja najodločnejši preokret iz dosedanje kolebajoče SHS linije v čisto jugoslovensko smer. Zakon zaključuje dobo borb in nejasnosti o tem, ali se naj naša država razvija na kompromisno plemenski bazi ali pa na nepopustljivi osnovi narodnega in državnega edinstva. Z novim imenom države je ustvarjena jasnost na znotraj in na zunaj: Jugoslavija je državi ime, jugoslovenstvo je proglašeno za bistvo vsega našega nacijonalnega življenja. Vse nejasnosti, ki so ostale izza dni ujedinjenja in pozneje izza Vidovdanske ustave, so odstranjene in oktobrski zakon navezuje na najlepše tradicije onega čistega jugoslovenskega nacijonalizma, ki je bil za moč in veličino velikega enotnega naroda vedno pripravljen resignirati na regionalne ali plemenske občutljivosti in ki je videl bodočnost tega naroda v postopnem sicer, ali nepremagljivem razvoju k jugoslovenski enoti. Vidovdanska ustava je bila velikopotezen poizkus v tej smeri, toda pokazalo se je, da je omogočila prakso, ki se je sicer protivila njenemu duhu, ali je v stvari povzročila nove separatistične podvige, dajoč jim z atomizacijo državnega teritorija, katerega posledica je bila naravnost nemogoč centralizem, jakih demagoških argumentov. V naši ožji domovini smo tega imeli, kakor vsakdo ve in zna, več kot dovolj in dobro bi bilo, da se ti časi nikdar več ne povrnejo.

Oktobrski zakon je zagrabil problem tam, kjer so se pokazali nedostatki dosedanjih poskusov. Zakon strogo odklanja plemenski princip tudi tam, kjer se plemenska edinica v glavnem krije tudi z naravnimi pogoji upravnoteritorijalne edinice. Da je od dravske banovine odrezan slovenski črnomeljski srez ter združen s savsko banovino, na drugi strani pa hrvatski čabarski srez pripojen dravski banovini, to ni le upravno - tehnično, temveč je tudi načelno rešenje: s tem je povdarjen princip, da Jugoslavija ne pozna plemenskih teritorijev. To je logično: ker v Jugoslaviji ne more biti zedinjene Srbije in ne zedinjene Hrvatske, tudi ne more biti zedinjene Slovenije in le senilni mozgi ali pa politična špekulacija morejo to dejstvo prezreti.

Na drugi strani pa je oktobrski zakon pogumno razdrl fikcijo, da je razbitje državnega teritorija na nesposobne, ker premajhne upravne edinice in centralizacija uprave kakršnakoli garancija za provedbo in očuvanje državnega in narodnega edinstva. Razdelil je državo na devet velikih upravnih teritorijev ter je izvedel dalekosežno dekoncentracijo uprave, usvojil je torej princip, ki se je popreje mnogim zdel opasen, ki so ga pa baš najodločnejše jugoslovensko orijentirani elementi vedno znova priporočali kot pravilen. Mnoge odločitve so sedaj prenešene iz Beograda v Ljubljano, Zagreb, Skoplje, Split itd., ali baš vsled tega zveza z Beogradom ne bo zrahljana, temveč nasprotno, ona bo učvrščena.

Da se velike ideje novega zakona tudi v praksi izkažejo, v tem leži naloga in odgovornost prvih banov, ki so poklicani, da kot pomočniki vlade, prosti vsakih obvez iz preteklosti, svobodni vsakih partijskih ozirov, na terenu dovedejo do zmage idejo narodnega in državnega edinstva. Vršili bodo svojo dolžnost pod budnim očesom vsega naroda in posebno še spremljani z največjo pozornostjo od vseh iskrenih in zavednih Jugoslovenov, ki ničesar bolj ne želijo, nego da bi se posrečila velika naloga, katero so prevzeli.

Beograd, 9. oktobra. AA. Danes je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz o imenovanju banov. Ukaz se glasi:

Mi, Aleksander Prvi,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije, postavljamo na predlog predsednika našega ministrskega sveta in našega ministra notranjih del ter na osnovi čl. 5 in 8 zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na uoravna področja:

za bana dravske banovine SERNECA DUŠANA, bivšega ministra in profesorja vseučilišč v Ljubljani,

za bana savske banovine dr. ŠILOVIČA JOSIPA, profesorja vseučilišča v pokoju in člana Vrhovnega zakonodaj. sveta,

za bana vrbaske banovine MILOSAVLJEVIĆA SVETISLAVA, ministra v pokoju,

za bana primorske banovine dr. TARTAGLIO IVA, odvetnika in podžupana mesta Splita,

za bana drinske banovine POPOVIĆA VELIMIRA, ministra v pokoju,

za bana zetske banovine SMILJANIĆA Krsta, armijskega generala v pokoju,

za bana dunavske banovine POPOVIĆA DAKO, bišvega ministra,

za bana moravske banovine NESTOROVIĆA GJORGJA državnega svetnika v pokoju in člana Vrhovnega zakonodajnega sveta,

za bana vardarske banovine LAZIĆA ŽIVOJINA, pomočnika ministra notranjih poslov.

Predsednik našega ministrskega sveta, naš minister notranjih poslov naj izvrši ta ukaz.

9. oktobra 1929. v Beogradu.

ALEKSANDER, s. r.

Predsednik ministrskega sveta, minister notranjih poslov, častni adjutant Nj. Vel. kralja, divizijski general

PETER ŽIVKOVIĆ.

Prvi bani

INŽ. DUŠAN SERNEC je rojen l. 1882 v Mariboru, kjer je dovršil gimnazijo, nakar je absolviral tehnično visoko šolo v Gradcu in elektrotehniko v Karlsruhe. Politično je nastopal v vrstah bivše SLS in je bil ponovno izvoljen za poslanca. Po prevratu je bil tudi član Narodne vlade za Slovenijo v Ljubljani. Februarja 1927 je postal minister javnih del v takratni Korošec-Uzunovićevi vladi. Sedaj je bil profesor tehniške fakultete ljubljanske univerze in po 6. januarju podžupan ljubljanske mestne občine.

VELJA POPOVIČ je rojen 1. marca 1886 v Buljanah, pravno fakulteto je dokončal v Beogradu in v Curihu. Bil je dolga leta šef kabineta ministrskega predsedstva Ponovno je bil izvoljen za poslanca in je bil minister v zadnji Vukičevićevi vladi Sedaj je bil predsednik novo ustanovljene velike poročevalske agencije »Avale«.

GENERAL SVETISLAV MILOSAVLJEVIČ je rojen 25. avgusta 1882 v Nišu. Po absolviranju gimnazije je stopil v vojno akademijo ter je bil pozneje profesor te akademije. Kot načelnik prometnega oddelka glavnega generalnega štaba se je bavil zlasti s prometnimi vprašanji in je bil zaradi tega l. 1927 upokojen in imenovan za prometnega ministra. Pri volitvah l. 1927. je bil na listi bivše radikalne stranke izvoljen za poslanca. Kot profesor vojne akademije je izdal več strokovnih vojaških knjig. Poleg visokih jugoslovenskih odlikovanj, ima tudi francoska, angleška, rumunska in poljska odlikovanja.

GJORGJE NESTOROVIC je rojen l. 1864. v Požarevcu. Pravne študije je dovršil v Beogradu, nakar je stopil v državno službo kot sodnik in je bil 10 let predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu. V letih 1918. do 1920. je bil izvoljen kot zastopnik Beograda v Narodno skupščino. L. 1914. je bil župan Beograda. Na glasu je zlasti kot pravni strokovnjak in je izdal več knjig, med katerimi je najvažnejše njegovo menično pravo. Po prevratu je bil profesor privatnega prava na beograjski univerzi. Bil je član Državnega sveta in tudi član Vrhovnega zakonodajnega sveta.

DAKA POPOVIC je bil rojen l. 1886. v Novem Sadu, kjer je dovršil realko in se nato posvetil tehniki na budimpeštanski univerzi. L. 1918. je bil imenovan za direktorja železniške direkcije v Subotici, pozneje pa za gradbenega direktorja v Novem Sadu. L. 1927. je bil izvoljen na radikalski listi za narodnega poslanca, l. 1928. pa je bil v Koroščevi vladi minister agrarne reforme. Po razpustu Narodne skupščine je bil imenovan za člana Vrhovnega zakonodajnega sveta.

KRSTA SMILJANIČ.

armijski general, je bil rojen 17. decembra l. 1868. v Ljubiču pri Užicu, kjer je študiral gimnazijo, l. 1888. pa je stopil v vojno akademijo. L. 1913. je postal generalštabni polkovnik, 21. oktobra 1918 general, 21. oktobra 1928 pa armijski general. Novi cetinjski ban je dobro znan tudi Slovencem, ker je bil od 1. februarja 1919 do 2. maja 1920 komandant dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer je zapustil najlepše spomine. V tem času je vodil na Koroškem ofenzivo naših čet, ki so tedaj zasedle tudi Celovec. Preden je postal komandant dravske divizijske oblasti, je bil od 8. decembra l. 1918. do 1. februarja l. 1919 šef vojne misije v Ljubljani. Nazadnje je bil do svoje vpokojitve armijski komandant v Sarajevu.

DR. JOSIP ŠILOVIČ

je rojen l. 1858 v Praputnjaku. Gimnazijo in univerzo je dovršil v Zagrebu, kazensko pravo in proces pa je študiral na univerzah na Dunaju, v Lipnici, Bologni in Neapolju. Kot univerzitetni profesor v Zagrebu je izdal mnogo odličnih pravnih študij in strokovnih knjig. Ogromne so njegove zasluge na socijalnem in karitativnem polju v Zagrebu in na vsem bivšem Hrvatskem.

ŽIKA LAZIČ

je rojen l. 1876 v Svračkovcih, pravne študije je absolviral na Dunaju, policijsko upravno stroko pa v Nemčiji, Italiji in Avstriji. Kot policijski in politično upravni strokovnjak je postal načelnik oddelka za javno varnost v notranjem ministrstvu in nato pomočnik notranjega ministra. Novi ban velja za najboljšega poznavalca razmer v Južni Srbiji.

DR. IVO TRTAGLIA

roj. l. 1880 v Splitu, kjer je dokončal gimnazijo, nakar je absolviral pravne študije na Dunaju, v Pragi, Zagrebu in Gradcu. Po končanih študijah se je posvetil advokaturi in se nastanil v svojem rodnem mestu. Že od zgodnje mladosti se je odlikoval po svojem nezlomljivem nacijonalizmu in si je stekel v borbi za naše Primorje in Dalmacijo velike zasluge. Bil je dolgoletni župan v Splitu.

Ameriška ponudba za zgradbo jadranskih hotelov

Beograd, 9. okt. AA. V Beograd je prispel z Dunaja g. Gordon Smith, znan prijatelj našega naroda, ki se je tekom svetovne vojne boril v naši vojski. Gospod Smith je v Beogradu predložil predlog ameriške finančne tvrdke, ki namerava zaprositi za koncesijo, da lahko zgradi na naši jadranski obali 4 velike, moderne in luksuzno opremljene hotele. Hoteli bi se gradil v Splitu, Kotoru ali Ercegnovem, v Dubrovniku in Sarajevu.

Izvolitev člana rumunskega regentstva

Po dolgotrajnem pogajanju je bil dosežen sporazum – Buzduganov naslednik je sodnik kasacije Saraceanu

Bukarešta, 9. oktobra. p. Za današnjo skupno sejo rumunskega parlamenta in senata, na kateri se je vršila volitev novega člana regentskega sveta namesto umrlega Buzdugana je vladalo v vseh krogih veliko zanimanje. Seja je bila sklicana za 10. uro dopoldne, vendar pa je do volitve prišlo šele popoldne. Kljub dolgotrajnim pogajanjem, ki so trajala vso noč, ni prišlo do sporazuma glede kandidata. Z ene strani se je forsirala kandidatura kraljice vdove, z druge strani pa kandidatura generala Brezana. Niti ministrski svet si ni bil edin. Seja vlade je trajala od 8. zjutraj pa vse do 1. Po dolgotrajnih debatah je prišlo končno v vladi do sporazuma ter je bil postavljen za kandidata predsednik kasacijskega sodišča Konstantin Saraceanu, ki je bil l. 1919. minister v Avarescovi vladi.

Bukarešta, 9. oktobra. AA. Skupna seja senata in skupščine, ki sta se sestala kot narodno predstavništvo, da izvolita novega člana namestništva, se je pričela opoldne. Predsednik Stepan Popcicio je prečital ukaz o sklicanju narodnega predstavništva ter člene ustave, ki se nanašajo na pravilnik. Nato je predsednik vlade Maniu govoril o zaslugah pok. namestnika ter napravil s svojim govorom na vse prisotne najglobji vtis. Govorili so še prof. Jorga in dr. Lupu ter zastopniki madžarske, nemške in židovske manjšine, ki so izjavili, da sočustvujejo z vsem narodom zaradi težke izgube, ki je zadela s smrtjo namestnika Buzdugana rumunski narod.

Po otvoritvi debate je prvi povzel besedo predsednik vlade, pozivajoč poslance, naj glasujejo po svoji vesti. Prof. Jorga je v debati izjavil, da mora v sedanjem trenotku prenehati vsakršna politična borba, ker gre za velike narodne interese, ker je regentstvo vprašanje vsega narodnega življenja. Treba je vsekakor računati z dostojanstvom visokega položaja regentov, ki naj ga zavzame v smislu tradicije ali visok uradnik ali osebnost velikega vpliva med ljudstvom. Prof. Jorga se je izjavil za drugo alternativo. Socijalni demokrat Flureas je prečital deklaracijo za republiko. Govorniku je odgovoril predsednik vlade Maniu, čigar besede so prisotni sprejeli s splošnim odobravanjem in s klici »Živela rumunska dinastija, živel regentski svet.« S tem je bila razprava zaključena. Pri glasovanju je prejel kasac. sodnik Konstantin Saraceanu od 493 glasov 445 glasov in bil tako izvoljen za naslednika Buzdugana. General Brezan je prejel 22 glasov, bivši princ Karel 9 glasov. Za republiko je bil oddan 1 glas.

Novoizvoljeni namestnik je položil prisego ob 16. uri. Namestnik Saraceanu se je narodil l. 1862.

Angleški tisk pozdravlja pomorsko razorožitev

Za rešitev sporov orožje ni potrebno — Orožje je treba predelati v pluge

London, 9. oktobra o. Angleško časopisje zelo simpatično pozdravlja angleško vabilo na konferenco petih držav za pomorsko razorožitev v Londonu. Časopisi naglašajo, da tvori nota pomemben korak naprej, akoravno končna rešitev razorožitve na morju še ni prosta vseh težkoč. »Daily Herald« pravi, da je besedilo povabila širokogrudno in pušča prizadetim državam popolno prostost akcije. Govori se, da se bo konferenca lotila vprašanja revizije programa washingtonske konference glede nadomestitve vojnih ladij, križark, rušilcev in podmornikov, s katerim se omenjena pogodba ne bavi. Vendar dnevni red konference ni še določen. »Daily Telegraph« naglaša, da hočeta London in Washington dati novo pobudo za rešitev vprašanja pomorske razorožitve. Naravno je, da ta inicijativa potekla s strani držav, ki so na tem problemu nabolj interesirane, in ki so srečno premostile vsa nesoglasja v tem vprašanju.

»Daily News« pišejo, da ne more biti govora o ekskluzivni zvezi med Zedinjenimi državami in Anglijo. O poteku pogajanj so bile druge države izčrpno informirane tu Macdonald sam je v nagovoru v ameriškem senatu izrecno naglašal, da misel ekskluzivne zveze ne bi bila dopustna niti v Angliji niti v Zedinjenih državah. »Daily Chronicle« pravi: »Ves položaj je bil iz temelja premenjen s protivojnim paktom. Vse velesile so podpisale določbo, da se odpovedujejo vojni in s tem priznale, da ne rabijo orožja za rešitev medsebojnih sporov.

Sedaj je čas, da pokažejo svojo odkritosrčnost, s tem da spremenijo orožje v pluge. »Manchester Guardian« naglaša, da je ameriško-angleški sporazum glede vprašanja križark sad medsebojnega zaupanja, ki med drugimi evropskimi državami še ni zavladalo. Toda v tem oziru se lahko mnogo doseže in tudi aritmetična omejitev oboroževanja bi bila koristna. Vsak napredek na poti razorožitve bi utrdil medsebojno zaupanje držav in pripomogel k uspešni rešitvi tega vprašanja, ki je tako velike važnosti za celokupno človeštvo.

Triumfalen povratek Venizelosa v Atene

Velikega državnika je sprejela stotisočglava množica s silnim navdušenjem — Venizelos o grškojugoslovenskem prijateljstvu

Atene, 9. oktobra, AA. Sinoči ob 8. je prispel v Atene ministrski predsednik Venizelos. Na kolodvoru so ga pričakovali vsi ministri razen onih, ki so se mu bili peljali nasproti do Soluna in so se vračali skupno ž njim. Pred postajo je bila zbrana ogromna množica ljudi, ki je spremljala Venizelosa na glavni trg, kjer se je zbralo med tem že okrog 200.000 ljudi. Z balkona palače prometnega ministrstva je imel Venizelos govor na množice, ki so mu ves čas prirejale navdušene ovacije. V svojem govoru je Venizelos opisal vtise, ki jih je dobil v inozemstvu ter na kratko orisal rezultate svojega dela. Nato se je dotaknil vprašanj, o katerih so razpravljali v Haagu in v Ženevi, in je končno omenil tudi svoje posete v evropskih prestolicah. Množica je poslušala njegov govor z velikim zanimanjem, navdušenjem in odobravanjem. Ogromni reflektorji, sviranje godbe in številni megafoni, ki so bili razvrščeni po mestu, so še bolj povečali to grandiozno in spontano manifestacijo atenskega prebivalstva, ki vidi v Venizelosu svojega največjega državnika.

Atene, 9. oktobra. AA. Ministrski predsednik Venizelos je po svojem povratku izjavil atenskemu dopisniku »Agencije Avale«: »Zadovoljen sem s svojim potovanjem skozi Jugoslavijo prav posebno še zato, ker so postali naši medsebojni odnošaji naravnost bratski; mojo radost ej povečalo še dejstvo, ko sem videl, da je sporazum med nami končno definitiven. Smatram, da je velika zasluga že v tem, da sta se naša dva naroda medsebojno spoznala. Ti stiki se morajo nadaljevati s posredovanjem naših trgovcev, intelektualcev in dijaštva. Zadovoljen sem, da tisk obeh držav recipročno vrši propagando. Neizbrisen vtis je napravil na mene vaš kralj, čigar delo na reformi države sem spremljal z največjim zanimanjem.«

Venizelos o balkanski federaciji

London, 9. okt. AA. Beograjski poročevalec »Manchester Guardiana« poroča, da ga je predsednik grške vlade Venizelos sprejel in mu izjavil, da so bila z nedavno sklenjenim prijateljstvom rešena vsa sporna vprašanja med Grčijo in Jugoslavijo. Venizelos se nadeja, da bodo v kratkem podobne pogodbe zaključene tudi s Turčijo, Bolgarsko in Albanijo. Na vprašanje poročevalca, dali je balkanska federacija mogoča, je Venizelos odvrnil, da je ta možnost zaensrat še daleč, da pa bi bilo treba najprvo proučiti gospodarska, nato pa politična vprašanja ter na tej podlagi ustvariti sodelovanje in kasneje tesnejše edinstvo.

Doumergue na posetu v Bruslju

Pariz, 9. oktobra. g. Predsednik francoske republike Doumergue se je odzval povabilu belgijskega kralja Alberta ter bo jutri v spremstvu ministrskega predsednika Brianda odpotoval v Bruselj, kjer bo ostal nekaj dni. Gre za poset vljudnosti, ki bo obenem manifestacija prijateljskih odnošajev med obema državama.

Grupacija čsl. strank za bodočnost

Praga, 8. okt. h. Jutri se bo vršila seja ministrskega sveta. Sestal se bo tudi stalni odbor, ki zastopa sedaj parlament. Zaradi demisije dveh slovaških klerikalnih ministrov bodo slovaški klerikalci v stalnem odboru odklonili vladne predloge. Zato bodo z vladno koalicijo glasovali narodni socijalisti pri odobritvi proračuna za mesec januar 1930. Iz te konstelacije se vidi, da se je vladna koalicija že sporazumela za bodočnost z narodnimi socijalisti.

Macdonald – ameriški častni doktor

Washington, 9. okt. o. Davi je bil Macdonald na univerzi Jurija Washingtona promoviran za častnega doktorja prava. Popoldne je posetil Mount Vernon, kjer je položil venec na grob Jurija Washingtona in neznanega vojaka. Nocoj se Macdonald formalno poslovi v Beli hiši od predsednika Hooverja in odpotuje jutri zjutraj v Philadelphijo in v Newyork.

Prvi polet na progi Beograd-Dunaj

Otvoritev redne zračne zveze med Jugoslavijo in Avstrijo — Prvi potniki — Letalo v Gradcu

Beograd, 9. okt. p. Danes dopoldne je bil na svečan način otvorjen zračni promet na progi Beograd-Zagreb-Gradec-Dunaj, ki ga bosta vzdrževali dogovorno avstrijska in jugoslovenska zračna prometna družba. Ob 10. dopoldne so se zbrali na beograjskem letališču zastopniki naše in avstrijske zrakoplovne družbe, avstrijski poslanik s soprogo, zastopniki vojnega letalstva in predstavniki gospodarskih krogov s generalnim direktorjem Narodne banke na čelu. Pred odletom letala je imel zastopnik jugoslovenske zrakoplovne družbe g. Tadija Sondermayer nagovor, v katerem je naglasil veliko važnost nove zračne zveze, ki naj druži oba naroda in dovede do tesnejših gospodarskih in kulturnih stikov med obema državama. Med vzklikanjem mnogoštevilnega občinstva se je dvignilo letalo v zrak in po par krogih nad letališčem izginilo v daljavi. Letalo sta pilotirala pilota Križevski in Nikitin, ki sta na glasu kot naša najboljša civilna letalca. Kot prvi potniki so odpotovali z letalom inž. Sondermayer, kot zastopnik avstrijske zrakoplovne družbe inž. Hörmann ter dva trgovca, eden iz Zemuna in eden z Dunaja.

Gradec, 9. okt. AA. Danes ob 3.40 popoldne je prispel v Gradec iz Zagreba prvi potniški avijon novootvorjene zračne zveze Beograd-Zagreb-Gradec-Dunaj. Prvega poleta na tej novi zračni progi sta se udeležila dva potnika. Jugoslovensko letalo so pozdravili naš generalni konzul in lokalni letalski interesenti. Po mali zakuski je letalo nadaljevalo pot na Dunaj ob 4.10.

Ob deveti prebiscitni obletnici

Prelat dr. Seipel je napisal med svetovno vojno knjigo »Nation und Staat«, v kateri je razložil, da ima država za cili blaginjo vseh svojih pripadnikov. Zato nima država pravice, da bi narode zatirala.

Tik pred plebiscitom so bile v deželnem zboru v Št. Vidu izrečene slovesne obljube, da bodo dali Nemci Slovencem vse narodne pravice in takoj po plebiscitu je avstrijski član plebiscitne komisije P. Pirkham imenom avstrijske vlade izjavil, da zagotavlja slovenske deželane v coni A, da se bosta s strani merodajnih mest varovala njihov jezik in njihova narodnost. Kako so koroški Nemci te obljube izpolnili, popisuje ob obletnici plebiscita v znani berlinski reviji »Kulturwehr« slovenski deželni poslanec g. Starc, ki izvaja:

Takoj po plebiscitu so vse nemške stranke zatrjevale vsem Slovencem nacijonalni in kulturni razvoj, pri čemer so gotovo mislili najprvo na one, ki so glasovali za Avstrijo. Sčasoma pa je pri njih prevladalo mnenje, da bi se dal razcep, dosežen pri plebiscitu med Slovenci, izrabiti do končne izjave, da se je s plebiscitom odločila tudi kulturna pripadnost. Med Slovence in Nemce so potisnili »Die Windische« ter jih obdali z glorijolo zvestobe do Avstrije, dočim so pričeli narodno zavedne Slovence proglašati za iredentiste.

Ob plebiscitu je glasovalo v coni A skupaj 37.499 ljudi. To število je postalo koroškim Nemcem merodajno za to, koliko se sme našteti Slovencev na vsem slovenskem ozemlju. In res so jih našteli s svojimi komisarji samo toliko. Sedaj pravijo zastopniki »Heimatbunda«: Od okroglo 37.000 slovenskih Koroščev jih je 22.000 pri plebiscitu priznalo, da so zvesti domovini, 15.000 pa se jih je odločilo za Jugoslavijo. Ti so »Čuši«, »Srbi« in »izdajalci domovine.«

Koroški Nemci so začeli z vsemi svojimi močmi delati za uresničenje dr. Lemischeve napovedi po plebiscitu, da imajo pred seboj samo še eno generacijo 30 let, pa bodo koroški Slovenci potujčeni. Pred dvema letoma so prišli na dan s predlogom kulturne avtonomije za Slovence. Slovenski zastopniki niso bili o stvari nič poprašani. Kmalu pa smo izvedeli, od kod izvira ta nova ljubezen Nemcev do Slovencev. »Freie Stimmen« so priznale, da je bil podan predlog o avtonomiji z ozirom na bližnje volitve v Jugoslaviji in da so bili zastopniki Nemcev iz Jugoslavije v tej zadevi v Celovcu. Predlog so prikrojili primerno za Nemce v Jugoslaviji, ni pa v njem sledu upoštevanja posebnih koroških razmer. Cilji predlagateljev kulturne avtonomije se kaže o toliko bolj, kolikor dalje časa leži predlog v deželnem šolskem odseku. Nemci hočejo omejiti predlog avtonomije na mali življenja nesposoben krog narodno zavednih Slovencev, da bi se pospešilo izčrpanje ostalih Slovencev, da se bodo z avtonomijo razčistili pojmi in da pride do »stroge ločitve domoljubnih prebivalcev od onih elementov, ki škilijo preko Karavank v zlato Jugoslavijo, od koder naj jim pride rešitev izpod avstrijskega jarma. Narodni kataster bi bil seznam teh prevratnih elementov v deželi.

Na občnem zboru Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem lani je bila sprejeta resolucija, v kateri se poudarja, da Slovenci vztrajajo pri svoji zahtevi po kulturni avtonomiji v smislu sklepov manjšinskih kongresov in da pristanejo na težko žrtev narodnega katastra, ako prenese večina vse manjšinske pravice in dolžnosti na zastopstvo kulturne avtonomije. Pogajanja v deželnem odseku v letošnji pomladi so ostala brezuspešna. Slovenski zastopnik je pokazal veliko popustljivost, toda težnja Nemcev stremi za tem, da porabijo avtonomijo za končno utrditev razdvojenosti med Slovenci.

Med tem pa pritiskajo na slovensko ljudstvo vedno hujše in v zadnjem času ne pustijo na miru niti šolskega verouka v slovenščini. Zanašajo se na škofa, da jim ne bo nasprotoval v njihovem prizadevanju, da bi se tudi veronauk v šoli vršil v nemščini kljub jasnim določbam njegovega prednika knezoškofa Adama, ki je l. 1911. odredil, da se mora vršiti dušno pastirstvo med Slovenci v njihovem jeziku. Toda danes je drugače, saj na primer v župnijah Vetrinj, Št. Jakob, Žrelec, Grabštajn, Timenica, Št. Lipš, kjer je občevalni jezik slovenski, propovedi nemške. Nemški duhovniki so izgnali slovenski jezik iz cerkve.

Za druge manjšine skrbi Avstrija po jasnih določbah mirovne pogodbe. Za Madžare tiskajo na Dunaju učne knjige v njihovem jeziku, Hrvatje na Gradiščanskem so dobili nedavno tretjo čitanko, češke šole na Dunaju se množe, samo koroški Slovenec ostaja brezpraven. Vse šole na Koroškem so nemške.

Toda manjšinski problem zanima Evropo v vedno obsežnejši meri in ni dvoma, da se bodo dosegli uspehi, pod katerih silo prižari jutro pravice tudi v naš tako težko preizkušeni Korotan.

Kralj v Beogradu

Beograd, 9. oktobra. AA. **Nj. Vel. kralj se je vrnil danes ob 13. v Beograd.**

Čestitke predsedniku vlade

Beograd, 9. oktobra AA. Predsednik ministrskega sveta je prejel tudi tekom današnjega dne neštevilno brzojavnih čestitk k novemu zakonu, s katerim se uvaja za našo državo naziv »Jugoslavija« ter ustvarja nova notranja razdelitev na banovine.

Angleški poslanec v Jugoslaviji

Atene, 9. okt. AA. Poslanec angleške delavske stranke Smith, čegar udeležba na kongresu za mir je vzbudila splošno pozornost, je izjavil dopisniku »Avale«, da namerava po končanem kongresu posetiti Jugoslavijo. V Beograd bo prispel 13. t. m. »Posetil sem vse večje države«, je izjavil g. Smith, »in ne morem zapustiti Balkana, ne da bi posetil Beograd in Jugoslavijo, ker bi mogla biti moja sodba o tej državi pristranska, dokler je sam ne vidim in se na licu mesta ne prepričam o faktičnem stanju.«

Obisk dveh odličnih Kitajcev

Beograd, 9. okt. AA. Opolnomočeni minister kitajske republike v Washingtonu Wu in predsednik vrhovnega sodišča v Nangkingu Wang Sung Huj sta prispela v našo državo, da si na priporočilo direktorja higijenskega odseka Društva narodov, dr. Heimanna ogledata higijenske ustanove v Jugoslaviji. V Zagrebu sta si ogledala tamošnji higijenski zavod, šolo za narodno zdravje ter zdravstvene ustanove mestne občine. V Beogradu so jim bili razkazani centralni higijenski zavod, državna bolnica in šolske poliklinike. V Skoplju sta si ogledala tamošnji higijenski zavod ter zdravstvene postaje.

Zakon o domačih ladjedelnicah

Beograd, 9. oktobra. p. Ministrstvo trgovine je razposlalo vsem zbornicam in drugim zainteresiranim korporacijam načrt zakona o subvencijoniranju domačih ladjedelnic, da podajo o njem svoje mišljenje. Zakon določa posebne nagrade za gradbo novih in popravilo starih ladij v domačih ladjedelnicah.

Uvoz lesa v Grčijo

Beograd, 9. oktobra. p. Grško poslaništvo objavlja, da je od 1. oktobra dalje oproščen uvoz stavbnega lesa vsake uvozne carine.

Prepovedana komunistična knjiga

Beograd, 9. oktobra. AA. Minister notranjih del je s svojim sklepom J. B. št. 31723 od 4. oktobra 1929 prepovedal, da se uvaža in razširja v naši državi knjiga »Zastava svobode«, ki je izšla v našem jeziku v Pittsburgu in ki jo je napisal neki Milan Obradović. Knjiga je napisana komunistično.

Samomorilska epidemija

Zagreb, 9. oktobra. n. Snoči je v vajeniški šoli v Opatički ulici neko 17letno dekle med poukom izpilo strup. Dekle se je takoj zgrudilo nezavestno na tla, nakar so jo prepeljali v bolnico, kjer je davi umrla. V šoli je izzval dogodek seveda veliko razburjenje. Zakaj je mlado dekle izvršilo samomor, nihče ne ve.

Zagreb, 9. oktobra. n. 20letna kontoristinja Dragica Babić je poslala svoji sestri pismo, v katerem sporoča, da gre v smrt zaradi nekega moškega. Policija je takoj odredila preiskavo, da bi jo izsledili, ker jo že od včeraj ni več domov.

Iz češkega finančnega sveta

Praga, 8. okt. h. Današnja številka organa češke klerikalne stranke »Lidové Listy« je prinesla vest, da bo sedanji generalni direktor Živnostenske banke dr. Preiss odstopil. Za njegovega namestnika da bo imenovan dosedanji upravnik finančnega resora dr. Vlasak. Dr. Preiss bo prevzel mesto finančnega svetovalca češkoslovaške države v vprašanju preosnove v zlato valuto. Ob enem bo zastopal češkoslovaško državo v reparacijski banki. Glede te vesti izjavlja dr. Preiss, da je napačna, kar se pa tiče zastopstva v reparacijski banki, je vest preuranjena.

Tretji članek Rothermerea o Nemčiji

London, 8. okt. g. Lord Rothermere objavlja danes v »Dailly Mailu« tretji članek o Nemčiji. Rothermere ugotavlja, da ima nemški narod vse, kar potrebuje. Nemčija v vseh važnejših stvareh prednjači Angliji. Celo največja industrijska mesta v Nemčiji ne napravljajo tako depremirajočega vtisa, kakor angleški industrijski kraji. Posebno zanimive so velikanske fuzije v raznih nemških industrijah, ki so imele za posledico brezprimerno racijonalizacijo. Nemška gospodarska moč je postala večja, nego je bila pred vojno. Angleška vlada mora z vsemi sredstvi podpirati angleško industrijo, da prepreči njeno nazadovanje.

Smrt poljskega slikarja

Varšava, 9. oktobra. AA. V Krakovu je umrl poljski slikar Jak Mazecki, roj. 1854.

Jugoslovenskim naprednim akademikom!

Jugoslovensko napredno akad. društvo »Jadran« Vas danes ponovno poziva, da stopite v njegove vrste ter pomnožite mogočno falango jugoslovenske napredne omladine na naši univerzi.

Idejni temelji našega društva so vam znani iz našega predhodnega proglasa; kdor se želi seznaniti s podrobnostmi programa, mu more dobro služiti brošurica o programu in pravilih, ki je vsakomur brezplačno na razpolago v društvenem tajništvu. Tam dobite tudi brošurico s kratkim pregledom »Jadranovega« dela v poslednjih letih. Hočemo vas zato danes seznaniti z glavnimi obrisi »Jadranovega« delovnega programa za tekoči zimski semester. To zlasti iz razloga, ker je odbor prejel že več zadevnih vprašanj iz vrst starejših članov, in kar je posebno razveseljivo: zlasti iz vrst novincev iz Ljubljane, Maribora, Celja, Kočevja in tudi iz južnih krajev naše domovine. Novincev se je do sedaj vpisalo že lepo število, prihajajo pa še vedno ugodne vesti iz navedenih mest. To nam daje slutiti, da smo na pragu prerojenja vsega našega pokreta. Odbor se zaveda, važnosti tega trenutka ter je sestavil delovni program, ki nudi vsakemu članu možnost udeležovanja.

Polagajoč največjo važnost na pravilno vzgojo naših najmlajših tovarišev bo »Jadran« letos po dveletnem prestanku zopet priredil »Novinski tečaj« z referati: »Idejni program Jadrana«, »Naloge jugoslovenskega naprednega akademika«, »Društveno življenje na naši univerzi« itd. Referirali bodo predvidoma gg. starejšine dr. Kramer, dr. Bajić, dr. Rape in tovariši Jalenc, Köstl in Zajec. Novinski tečaj, ki bo obvezen za vse novince, dostopen pa vsem članom, se bo vršil v ponedeljek, 21. t. m. in v četrtek 24. t. m. — Kulturno-znanstvena sekcija si je za svoje prireditve zaenkrat rezervirala dneve 7., 14., 21. in 28. novembra, 4. in 12. decembra ter 16. in 23. januarja. Te dni bodo izmenoma prirejena večja predavanja s splošnimi temami in predavatelji — odličnimi predstavniki našega javnega življenja ter manjši debatni večeri, na katerih bodo referirali člani. Vodstvo teh večerov je poverjeno tov. Hrovatinu. Glede na dejstvo, da je letos po daljšem presledku prišlo v »Jadran« zopet nekaj mladih literatov, je odbor poskrbel, da bo tudi tem dana možnost udeležovanja. Glede na nujno potrebo obnove glasila jugoslovenske napredne omladine, je bila poverjena 6-članski komisiji sestava elaborata o uredniški in upravniški plati lista. Če ne bomo naleteli na prevelike finančne neprilike, bo tudi ta zadeva v kratkem povoljno rešena. Komisija je dobila rok 10 dni za izdelavo elaborata, tovariši, ki bi ji imeli dati nasvetov ali želeli dobiti pojasnila, naj se javijo tovaršu B. Pucu ali Komanu. — Seveda bo tudi »Jadranova« dramska sekcija nadaljevala z delom. Ko bo natančnejši program tudi za njo sestavljen, bo članom objavljen na deski. Razume se, da bo tekom semestra redno poslovala društvena knjižnica s par tisoč knjigami in dobro kurjena čitalnica z vsemi, za nas važnimi časopisi. — Za šahiste je razpisan turnir za prvenstvo Jadrana« s petimi nagradami od 100 do 30 Din; več brzoturnirjev in matchov. Na novo bo uveden v »Jadranu« ping-pong. Zadevne potrebščine so že naročene in bodo v 10 do 14 dneh že nudile prijetno razvedrilo članom. Seveda bo prirejen tudi ping-pong turnir; za novince poseben. Po možnosti bo prirejenih par izletov, zlasti pozimi na smučeh. »Jadran« bo letos zopet priredil svoje plesne vaje in Slovanski večer.

Da bo program popoln, naj omenimo, da smo letos ponovno pokrenili vprašanje pritegnitve bivših »Slovenijanov« v našo Starejšinsko zvezo. Tudi to vprašanje smo poverili v podrobno proučitev četvorici naših kolegov.

Odbor, ki je ta program sestavil, ima trdno voljo, da ga tudi v celoti provede, računajoč na izdatno pomoč vsega članstva. Zavedamo se seveda na drugi strani, da bomo naleteli na denarne težkoče, kajti vedeti je treba, da niti Jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadran«, niti posamezni člani nimajo dostopa do javnih še manj do skritih fondov ... Zato pa imamo veliko voljo do dela in veliko zaupanje v sebe same. In to je več vredno!

Vpisovanje v »Jadran« se vrši dnevno od 10. do 12. v društvenem tajništvu (Tomanova 3). Odbor poziva tudi vse stare člane, da po določilih poslovnika obnove svoj vpis v društvo v najkrajšem času, ker sicer avtomatično preneha njihovo članstvo.— **Odbor J. n. a. dr. »Jadran«.**

Tatvina na francoskem poslaništvu v Berlinu

Berlin, 8. oktobra. s. Kot storilca velike tatvine draguljev v francoskem poslaništvu so danes aretirali vratarja poslaništva, bivšega polkovnika v ruskem generalnem štabu Mihajlova. Mihajlov je ukradel dragocenosti, ki so jih pa vse zopet našli, le v to svrho, da se maščuje nad šoferjem poslaništva, s katerim je prišel v sovraštvo. Tatvino je insceniral na ta način, da je padel sum na šoferja. Tudi šofer je Rus ter je bil svojčas ritmojster v carski vojski.

Incident na besarabski meji

Bukarešta, 8. oktobra. g. Kakor javljajo iz Kišineva je na rusko-rumunski meji zopet prišlo do obmejnega incidenta. V včerajšnji noči je polnozasedena barka ki je prišla od ruske obale Dnjestra pristala na rumunski obali. Rumunski obmejni vojaki pa so to opazili. Prišlo je do streljanja, ki je trajalo več kot tri ure. Nekaj oseb je bilo ranjenih. Prihodnji dan je priletelo na rumunsko ozemlje več sovjetskih letal, ki so metali letake.

Izlet bolgarskih dijakov v Italijo

Sofija, 9. oktobra. AA. Danes je 25 bolgarskih študentov pod vodstvom prof. Filova odpotovalo na ekskurzijo v Italijo, kjer bodo obiskali razna mesta.

Pomorska razorožitev

Macdonaldova pogajanja z ameriškim predsednikom Hooverjem so že toliko dozorela, da je angleški zunanji minister Henderson povabil pomorske velesile na konferenco petih, ki naj bi se vršila v začetku tretjega tedna prihodnjega leta v Londonu. V vabilu tudi Henderson, da ni nobene nerešene točke, ki bi mogla resno ovirati končni sporazum. Nadalje navaja načela, ki jih sprejemata obe anglosaški državi kot podlago za novo razmerje sil na morju.

Zanimivo je predvsem, da je v celoti prodrlo paritetno načelo, ki so ga Zedinjene države za oklopnice dosegle že na konferenci v Washingtonu l. 1922. in pozneje vedno zahtevale, da obvelja tudi za vse ostale pomorske bojne enote. Ta pariteta se odnaša na izenačenje vojnega brodovja med Zedinjenimi državami in celotnim britskim imperijem z vsemi dominijoni in ne morda zgolj Veliko Britanijo. Da bi se doseglo neko zmanjšanje števila bojnih ladij, predlagata Washington in London, naj se podaljša sedaj veljavna doba, po kateri se smejo stare oklopnice in velike križarke zamenjati z novimi. Končno izražata obe vladi željo, naj bi se podmornice sploh odpravile.

Po vsem tem se more mirno reči, da je po večletni debatni borbi o vprašanju odnošaja sil Amerika zmagala na celi črti in da je Velika Britanija na celi črti odnehala. O kakem kompromisu tu ni govora, ko velja izenačenje ne-le za cel britski imperij, ampak tudi za vse kategorije bojnih ladij. Do nastopa druge Macdonaldove vlade je angleška admiraliteta vedno trdila in z njo tudi londonska vlada, da bi popolno izenačenje pomorskih sil Zedinjenih držav in britskega imperija dejansko pomenilo absolutno premoč prvih. To pa zato, ker rabi imperij za obrambo svojih razsežnih obali in za vzdrževanje zvez z dominijoni in kolonijami, ki so razsejane po vseh delih sveta, znatno večje število lahkih križark kot pa Zedinjene države, ki so v glavnem omejene na en sam kontinent. Spričo teh zemljepisnih razmer bi mogle Zedinjene države ob poljubnem času na poljubnem kraju skoncentrirati večje bojno brodovje ter bi tako dejansko obvladale situacijo. Anglija bi ne le zgubila svojo nekdanjo premoč na oceanih, marveč bi bila potisnjena na drugo mesto. Na to okoliščino so se Angleži doslej vedno sklicevali in prav so jim dajali tudi pomorski strokovnjaki drugih držav. Če je zdaj londonska vlada bodisi zato, ker je uvidela, da nima toliko denarja, da bi mogla začeti oboroževalno tekmo z Zedinjenimi državami, bilo zato, ker je na temelju svojega socijalističnega programa pripravljena vse tvegati za znižanje in omejitev v oboroževanju, opustila staro britsko tezo, je to predvsem njena in angleškega naroda stvar. Ostali svet more sporazum med Ameriko in Anglijo v tem oziru samo pozdraviti, ker so se baš vsled nepomirljivosti obeh stališč razbila vsa dosedanja pogajanja o pomorski razorožitvi, kakor se nova določitev razmerja med morskimi bojnimi silami navadno netočno imenuje.

Sporazum med obema anglosaškima silama bo gotovo olajšal pogajanja na pomorski konferenci, čeprav ne bo šlo brez velikih težav, saj se že zdaj oglaša Japonska z zahtevo, da se razmerje med vojnimi mornaricami zboljša njej v prid. Vse kaže, da Tokio ne bo naravnost sprejeti ključa, ki je bil l. 1922. določen za velike bojne ladje, marveč si bo prizadeval izbiti koncesije pri srednjih in lahkih edinicah. Prav tako je cela Francija enodušna v nazivanju, da se ji mora v istih kategorijah priznati prednost pred Italijo, ki ima svoje kolonije blizu in vse brodovje osredotočeno na enem morju. Vemo pa tudi, da v Rimu odločno zahtevajo izenačenje s Francijo tudi za manjše enote, kot so ga l. 1922. dosegli v Washingtonu za velike bojne ladje. O popolni sporazumni odpravi podmornic je komaj vredno govoriti, ker so te najučinkovitejše orožje malih pomorskih držav, ki ne morejo misliti na napad, ampak samo na obrambo svojih obal. Če bi se ukinile podmornice, bi bile vse te države izročene z morske strani na milost držav s težkim brodovjem, med temi pa bi Zedinjene države in za njo Anglija ostale edina arbitra. V tem primeru bi mogle suhozemske sile tem manj pristati na anglosaško tezo o razorožitvi na kopnem in v zraku, ker bi to značilo, da bi Ameriki in Angliji ostala vloga policistov nad razoroženim svetom.

Navzlic vsem pomislekom in težavam, ki jih bo še rešiti, pa se mora pozdraviti napredek pogajanj v Washingtonu, zakaj brez sporazuma določitve razmerja morskih sil ne more zadeva splošnega znižanja in omejitve v oboroženju nikamor naprej. To se je v Ženevi vselej izkazalo. S sporazumom med Ameriko in Anglijo bi bila odstranjena velika, morda največja ovira.

Sokolski koncert v Ljubljani

ki ga je priredil sokolski pevski zbor iz Moravske Ostrave snoči v filharmonični dvorani, je bil bržkone zaradi skrajno neugodnega vremena le povprečno obiskan. Točke koncertnega sporeda, ki jih je zbor pod vodstvom pevovodje gosp. Hradila zapel brezhibno, so žele ogromen aplavz in so koncertanti prejeli od pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske venec, od Sokolskega saveza pa spominsko knjigo. — Podrobnejše poročilo sledi.

Hmeljski trg

Žatec, 9. oktobra. h. Tempo nakupovanja na deželi je nekoliko popustil. Tudi v Žatcu je bil promet majhen. Cene 400 do 700 Kč. Tendenca nekoliko mirnejša.

ODOL
ODOL PÂTE DENTIFRICE
čistilna-osvežujoča-štedliva

Streli na polharja

Št. Gotard, 9. oktobra.

V trojanski okolici so se pojavili zadnje dneve nekateri polharji, ki so lovili mastne kožuharje, in jim je bil lov primerno poplačan.

Eden izmed njih pa je lovil dan ali dva v gozdovih okrog Št. Gotarda. Pastirji so opazili tujca, ki jim je postal sumljiv iz razloga, ker ni ves čas zapustil hoste.

O sumljivem tujcu se je zvedelo med kmeti, ki niso vedeli, da se zanima možak le za polhe. Domnevali so, da je to kak postopač, ki ima zle namene, in le išče prilike, da bi kje podtaknil ogenj.

Kmetje so postali na tujca pozorni. Eden izmed njih pa se je oborožil celo s puško, da prežene nevarnega pohajača.

Samotnemu polharju pa je menda pošla vsa hrana. Proti večeru se je napotil kar proti naši vasi. Došleca je opazoval neki kmet.

— »Požigalec prihaja.« — si je rekel. — »Poznam ga po črni obleki in sivi čepici. Ravno tak je, kakor so ga opisali drugi.«

Kmet je stekel po puško, skril se je in opazoval, kaj bo storil — »požigalec«.

Z grozo je opazil kmet, da je tujec, prišedši do njegovega kozolca, izvlekel vžigalico, in jo — zapalil.

»Zažiga.« — se je prestrašil kmet in je povlekel za petelina. Strel je zadel k sreči v — kozolec. Polhar se je zavedel nevarnega položaja in je urno stekel čez polje. Za njim sta prižvižgala še dva strela, a sta istotako zgrešila.

Št. Gotardčani so preplašeni stekli na prosto, kjer so čuli, da je sumljivi tujec že poskušal požig, a je bil baš o pravem času pregnan.

V Trojanah pa so šele zvedeli o pomoti, ki bi postala lahko usodna, in bi kmet skoro ustrelil polharja, ki si je le hotel prižgati cigareto.

—»Po trojanski okolici pa ne bom nikoli več polharil,« se je mož ves preplašen poslavljal od svoje družbe.

Napoleonova številka „Življenja in sveta“

izide jutri, v petek z bogato vsebino in ilustracijami
Cena Din 2.—

Desetletnica celjske Glasbene Matice

Celje, 9. oktobra.

Na desetem rednem letnem občnem zboru celjske Glasbene Matice je podal predsednik g. bančni ravnatelj Mirko Gruden uvodoma lepo zaokrožen pregled o delovanju šole Glasbene Matice v prvih desetih letih njenega obstoja in se s prisrčnimi besedami poslovil od odbora in učiteljskega zbora, ker se je službeno preselil v Ljubljano. V poročilih odborovih funkcijonarjev je bilo žal slišati, da se krajevni činitelji premalo brigajo za šolo Glasbene Matice, ki šteje letno nad 200 rednih gojencev in gojenk ter je poleg ljubljanske sestrske ustanove največja glasbena šola v Sloveniji. Pri tolikem delu stroški niti niso veliki. Lansko leto so znašali dohodki 122.377.85 Din, izdatki pa 137.320.45 Din, primanjkljaj okroglih 15.000 Din.

Za novega predsednika je bil izvoljen celjski odvetnik g. dr. Milan Orožen, v odbor pa na novo bančni prokurist g. Franc Turnšek. Glasbena Matica je odstopivšega zaslužnega, odličnega kulturnega delavca predsednika g. Grudna izvolila za častnega člana. Šola je priredila v preteklem letu 4 produkcije gojencev in 1 klavirski večer gojencev višje stopnje. Učiteljski zbor in orkester šole sta z uspehom sodelovala pri koncertu ob 10letnici Ujedinjenja 1. decembra lani. Učni načrt za inštrumentalno šolo se uporablja isti kot v Ljubljani. Z vso skrbjo in pažnjo je učiteljstvo prilagodevalo v vsakem oziru svoj učni postopek sodobnim glasbenim zahtevam. Z letošnjim šolskim letom se bodo nadaljevali mladinski poučni koncerti. Poleg glasbene teorije, nauka o harmoniji in mladinskega zborovega petja se bodo v tekočem letu upeljali še: glasbena zgodovina, oblikoslovje in nauk o inštrumentih. Vrši se tudi solistovski pevski tečaj, obenem pa se bo nadaljevalo tudi z gojenjem komorne in orkesterske igre. Prvi mladinski koncerti se bodo vršili že v novembru. Šola celjske Glasbene Matice bo praznovala 10letnico svojega obstoja z veliko koncertno prireditvijo in z nastopom najboljših gojencev.

Protižidovske demonstracije v Budimpešti

Budimpešta, 8. oktobra. s. V anatomskem institutu budimpeštanske univerze so se danes popoldne ponovile protižidovske demonstracije. Skupina 50 dijakov je pretepla štiri židovske dijake ter jih pregnala iz poslopja.

Afganski samozvanec na begu

Teheran, 8. oktobra. g. Čete Nadir Kana so 6. okt. zasedle Kabul. Habibulah je s svojimi sorodniki na begu. Zavzetje prestolnice je olajšala policija v Kabulu, ki se je pridružila četam Nadir Kana.

K fuziji dunajskih bank

Dunaj, 8. oktobra. s. Pomirjenje med vlagatelji Bodenkreditanstalta napreduje. Promet se je vršil skoro normalno. Tudi na borzi je bilo razpoloženje mirno. Temu je pripomoglo dejstvo, da je Kreditanstalt že v efektih koncerna Bodenkreditanstalt nastopil z intervencijskimi nakupi. V vsaki podružnici Bodenkreditanstalt uraduje višji uradnik Kreditanstalta, ki je občinstvu na razpolago za informacije.

Tudi v rdeči armadi petdnevni teden

Moskva, 9. oktobra. o. Kakor poročajo listi, je vojni komisar Vorošilov uvedel v rdeči armadi in v vojnih arsenalih nepretrgani petdnevni delovni teden, da se ojači obrambna sila sovjetske Rusije.

Vihar porušil letalske lope

Madrid, 9. oktobra. o. Tukajšnje ogromne lope vojaškega letališča je silni vihar skoro popolnoma razdejal. Uničena so bila tudi tri letala.

Naši kraji in ljudje

Prvi bani jugoslovenskih banovin

Inž. Dusan Sernec
dravska banovina — Ljubljana

Gen. Krsta Smiljanić
zetska banovina — Cetinje

Gen. Svetislav Milosavljević
vrbaska banovina — Banjaluka

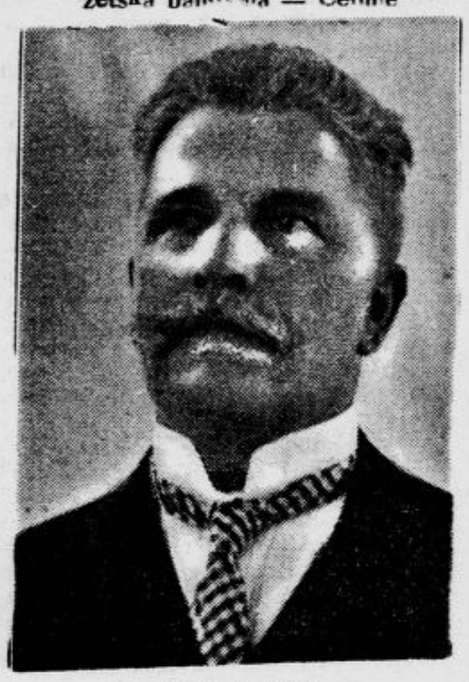

Zika Lazic
vardarska banovina — Skoplje

K položaju koroških Slovencev

Znani duševni vodja celovškega »Heimatdiensta«, glavni intelektualni povzročitelj sistematičnega preganjanja koroških Slovencev po plebiscitu, nemškutarski učitelj I. Fr. Perkovnik, doma iz Borovelj, je izdal kmalu po plebiscitu knjigo »Heimat in Not«, kjer opisuje boje za slovenski del Koroške od jeseni l. 1918. do usodnega plebiscita 10. oktobra 1920. Na koncu knjige je odkritosrčno vsemu svetu povedal, kaj nameravajo Nemci z našimi brati na Koroškem in kako hočejo z njimi postopati. Naslovil je namreč na tedanjega nemškonacijonalnega deželnega glavarja poziv, v katerem pravi med drugim:

»Deželni grof, bodi trd, neizprosen! V postopanju s koroškimi Slovenci oblasti ne smejo imeti nobenega obzira, nobenega prizanašanja. Ako bodo pri tem posamezne osebe hudo prizadete, se na to ni treba ozirati. Ne toleranca, ampak brezobzirnost napram voditeljem koroških Slovencev je edino le na mestu. Strogo je treba paziti na to, da si noben Slovenec ne pridobi domovinske pravice ali posestva na Koroškem. Zato naj se sestavi posebna komisija. Slovencu, ki ni nemškega mišljenja in zato deželi nevaren, naj se vzame domovinska pravica. Vprašanje šole in cerkve, učiteljev in duhovnikov se mora rešiti z neizprosno odločnostjo. Enkrat za vselej se je treba iznebiti onih, ki so skrunili sveti mir svoje domovine. Napram tem nobenega prizanašanja, samo zaničevanje in brezobziren obračun«.

Vse kar je Perhovnik v imenu »Heimatdiensta« tako naivno urbi et orbi povedal o namerah koroških Nemcev z našimi brati tam preko, vse, vse do zadnje pike navedenih zahteva se je izvršilo. Kakšen krik in vik bi zagnali naši maloštevilni Nemci po vseh nemških, pa tudi drugojezičnih svetovnih časopisih, ako bi naše oblasti postopale z njimi tako, kakor so na podlagi teh »Heimatdienstovih« zahtev ravnale s koroškimi Slovenci državne in deželne oblasti na Koroškem.

Njih prvo delo po plebiscitu je seveda bilo, da so takoj skoro vso inteligenco koroških Slovencev, v kolikor se niso že prej sami umaknili različnim grožnjam, pognali preko državne meje in jih na grudi oropali domovinske pravice, misleč, da bodo potem s priprostim ljudstvom, oropanim duševnih voditeljev, lažje in brez kontrole širšega sveta postopali po začrtani poti. Kaj jih je pri tem brigala dolžnost prevzetih mednarodnih obveznosti! Koroški Slovenec, ki je znan v svoji občini kot narodnjak, ne more kupiti, in naj je še tako bogat, novega posestva; v Celovcu namreč obstoji tako zvana »Grundverkehrskommission«, ki dobiva informacije direktno od »Heimatdiensta«. Ako ta iz narodno- obrambnih ozirov izreče svoj veto, je kupčija in vknjižba nemogoča. Iz ljudske šole so izgnali, kar je še bilo pristno slovenskega. Nemški učitelji, ki bi tu pa tam, ker so poštenjaki, radi s slovenskimi otroki slovensko govorili, tega ne znajo; nemškutarji pa tega načelno ne marajo, ker bi jih bilo sram, če bi njihovi učenci zvedeli, da so Slovenci. V božjih hramih, ki jih posečajo izključno ljudje, ki znajo moliti samo slovenski očenaš in razumejo samo slovensko božjo besedo, molijo in pridigujejo nemško tujerodni duhovniki, ne-le Korošci, ampak ponekod tudi Bavarci, ki jih je namestil tod celovški škof, sam bavarskega rodu. Pred oblastmi se koroški Slovenec sme posluževati samo nemškega jezika; ako tega ne razume in zato nič ne opravi, ako zaradi tega tožbo zgubi, je to njegova krivda. Pripetilo se je, da je sodnik med obravnavo vprašal stranke, kako je pri plebiscitu glasovala in da je potem z razsodbo bil na jasnem.

Položaj koroških Slovencev, kakršnega je za nje ustvaril celovški »Heimatdienst«, ni rožnat v nobenem oziru. Toda če pogledamo osem let nazaj in si predočimo njihove boje in napore, da si ga zboljšajo, in se poglobimo v način, kako se kot narodna manjšina skušajo uveljaviti, lahko mirno rečemo, da se naklepi, izbrisati zadnje sledi slovenstva na Koroškem, do sedaj niso uresničil. Jedro narodno zavednega slovenstva na Koroškem, ki se je kristalno čisto pokazalo v onih poplebiscitnih mesecih najhujšega preganjanja in pri občinskih, deželno in državnozborskh volitvah l. 1921. in še pozneje, je ostalo zdravo, bolj zdravo kot plesnivo nemčurstvo in njegovo število se je prej pomnožilo nego skrčilo. Sila in moč koroških Slovencev slonita na slovenskem kmetu, ki nad vse ljubi in z veseljem in ljubeznijo obdeluje svojo, od pradedov podedovano domačo grudo. V hiši njegovi je doma stoletna tradicija, ki nevidno z naravno silo oklepa v svoj krog vse, ki bivajo pod isto streho. Samo tam, kjer visoki dimniki označujejo sedeže industrije in nestalnih delavcev brez lastne strehe in lastne zemlje, je slovenstvo v nevarnosti. Koroški Slovenec pa je tudi že od nekdaj vajen preganjanja in zapostavljanja. Zato ni napram temu preveč občutljiv. Dasi na zunaj ne kaže posebne agresivnosti, ali celo bahavosti in tudi ne posebno notranje odporne sile, je vendar v vsem svojem bistvu silno vztrajen in potrpežljiv, ki zna mirno prenašati vse udarce narodnih nasprotnikov in se ne da spraviti s poti, ki jo je kdaj spoznal za pravo in pravilno.

Položaj koroških Slovencev v avstrijski republiki je približno isti, kakor je bil v avstrijski monarhiji. Ta jih ni mogla ugonobiti, tudi ona jih ne b

Dr. Fr. Mišič

Snemanje plemenskih zastav

Veliki župan v Travniku g. Gjorgje Gjorgjević se je vrnil z inspekcijskega potovanja in je imel pri tem najbrž kot prvi dolžnost izvajanja nove določbe o državni zastavi. Prva prilika za to se mu je nudila v Žepču, kjer je vihrala na srbskem prosvetnem domu srbska zastava. Veliki župan je pred zastavo snel kapo, jo potem poljubil ter predal v varstvo uprave prosvetnega doma. Veliki župan, ki je služboval pod srbsko zastavo v vojski kot polkovnik, je bil silno ginjen pri tem izvrševanju dolžnosti. Oblile so ga solze in od ginjenosti je komaj govoril. Prisotni, med katerimi so bili pripadniki vseh plemen in ver, so bili tudi globoko ginjeni.

Ta čin je deloval na njih tako, da je iz vrst prisotnih stopil eden od v Žepču posebno uplivnih Hrvatov ter brez besede odšel v dom Hrvatske seljaške sloge. Tu je povedal, kako je bila s Srbskega prosvetnega doma sneta srbska zastava in so nato upravitelji doma brez vsake naredbe sneli tudi hrvatsko zastavo, ki je do tedaj plapolala na domu. Ko je bila zastava odstranjena, pa je prišel v Hrvatski dom veliki župn in z njim še mnogo drugih, ki so prej prisostvovali snetju srbske zastave. Veliki župan je vprašal, kaj je z zastavo in ko so mu odgovorili, da so jo sami sneli, jih je pozval, naj mu jo prinesejo. Tudi pred hrvatsko zastavo se je odkril, jo poljubil ter jo potem predal upraviteljem doma, naj jo čuvajo. V kratkih besedah je naglasil, da se morajo vse dosedanje svetinje umakniti novi najvišji svetinji državne zastave, ki naj bo vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem simbol ljubezni do kralja in velike domovine.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobnosti, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživi naravna **»Franz Josefova« grenčica** trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se **»Franz Josefova« voda** pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborno odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Napoleonov večer v Ljubljani

Na predvečer odkritja spomenika Iliriji oživljeni se bo vršil v veliki dvorani hotela Uniona Napoleonov večer. Dvorana sama bo slavnosti primerno okrašena po načrtih prof. Ivana Vavpotiča. Koncertni oder bo spremenjen v gledališki oder, v katerega ozadju se bo videlo pročelje mestnega magistrata ljubljanskega. Spored Napoleonovega večera je naslednji:

Kot uvod bo zaigrala muzika dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika dr. Josipa Čerina francosko in jugoslovensko državno himno ter Moutonovo slavnostno uverturo. Za tem bo nastopil govornik pesnik Oton Župančič.

Po govoru bodo odigrali člani ljubljanske drame pet slik iz Govekarjevega romana »Svitanje«, v katerem nam slika pisatelj prihod Francozov in njihovega generala Napoleona v Ljubljano. Slike je za ta večer napisal g. Govekar sam, zrežiral pa jih je prof. Osip Šest.

I. slika se godi v postojnskem župnišču ter nastopajo župnik Veniger, ubeljski kaplan Prašnikar in posestnik Premrov, ki so ga nazivali ubeljskega cesarja. Trojica se pogovarja z veliko skrbjo o francoski armadi, ki se bliža Ljubljani, dalje pa tudi o slovenskem časopisu, ki ga je začel izdajati Valentin Vodnik, o patru Janezu Devu in Žigi baronu Zoisu.

II. slika se vrši v Ljubljani na Bregu pri baronu Zoisu. Okoli mecena je zbran njegov krog, ki pretresa dogodke, ki zadevajo v tistih dneh Ljubljano.

V III. sliki smo že pred ljubljanskim rotovžem. Razni mestni uslužbenci in drugi meščani se pogovarjajo o Francozih, nastopa znani dr. Repič in veseljak Kofetuljca, ki poje svoje pesmice.

IV. slika, nekako nadaljevanje tretje. V njej se razpravlja o prihodu francoske vojske, ki je že napovedana. Vse se zbira na magistratu in se pripravlja za sprejem generala Napoleona, takrat še 28letnega mladeniča, ki je pripravljen, da pride v Ljubljano.

V V. sliki vidimo prihod Napoleonov pred ljubljanski mestni magistrat, z njim vsa njegova suita, čete francoskega vojaštva. Pred magistratom stoji zbrana Ljubljana, ki iskreno pozdravlja zmagovalca.

Posamezne vloge v slikah igrajo člani ljubljanske drame. Pevske točke — zbore — pa poje celotni zbor Glasbene Matice ljubljanske. Samo ob sebi je umevno, da nastopajo vsi sodelujoči v kostumih tedanje dobe.

Ta del Napoleonovega večera se bo vršil pri stoleh, kot je to običajno pri koncertnih prireditvah. Po končanem sporedu se bo dvorana izpraznila in pripravila za ples, ki bo takoj po prvem delu. Sodelovala bo godba dravske divizijske oblasti.

Slavnostnega Napoleonovega večera se bodo udeležili zastopniki Francije, predvsem poslanik, minister Dard. Pričakuje se tudi zastopstvo Nj. Vel. kralja, ki je blagovolil prevzeti protektorat nad vsemi prireditvami., ki bodo v Ljubljani ob priliki odkritja spomenika Ilirije oživljene. Zastopana pa bo na slavnosti tudi naša centralna vlada, katero je odbor osebno vabil k slavnosti.

Pripravljalni odbor pa vabi slovensko občinstvo, predvsem zastopnike naših kulturnih, nacionalnih, gospodarskih, stanovskih in drugih organizacij, da počaste s svojo navzočnostjo vse prireditve, ki se bodo vršile v teh dneh.

Strašen zločin blizu Maribora

Maribor, 9. oktobra.

Davi so našli ljudje na občinski cesti, ki vodi iz Kamnice skozi vas Šober pri Sv. Križu nad Mariborom, truplo neznanega moškega. Mrlič je ležal z glavo proti Kamnici in je imel obraz tako krvav, da ga domačini niso mogli spoznati. O dogodku, ki je vznemiril vso okolico, so takoj obvestili orožniško postajo v Mariboru, ki je nemudoma odposlala na kraj zločina svoje organe, ki so ugotovili, da je mrlič posestnik Rudolf Kancler, p. d. Lopič od Sv. Križa nad Mariborom. Umrli je držal v desni roki leskovo palico, v levici pa svojo žepno uro.

Na levih sencih ima več ran, ki so bile zadane z ostrorobim predmetom. Istotako ima tudi na temenu več ran, zadanih s topim predmetom. Brez dvoma gre za zločin, zaradi česar je odšla k Sv. Križu že danes ob 5. popoldne sodna komisija z državnim pravdnikom, da ugotovi podrobnosti dejanja. Truplo bodo raztelesili, da se dožene vzrok smrti. Za enkrat se še ne more zanesljivo ugotoviti, ali gre za roparski napad, ali za navaden umor. Tudi še ni ugotovljeno, kdaj je bilo dejanje izvršeno, ker se ni moglo dognati kdaj je odšel pokojnik z doma.

Strašen zločin, ki je bil izvršen na tako zagoneten način, je vznemiril vso okolico zlasti zato, ker ni nobenih sledov za zločinci, ki so izvedli grozno dejanje prevdarno in premišljeno. Upati je, da jim bodo oblasti, ki so takoj uvedle obsežno preiskavo, prišle na sled, čeprav se za enkrat ne more osumiti nikogar.

Velik vlom v Domžalah

Skrivnostna vlomilska tolpa, ki gospodari po deželi in zlasti pridno po ljubljanski okolici, je neukrotljiva. Na lovu za drznimi svedrovci so orožniki z vseh postaj, vendar jim ne pridejo na sled. Uzmoviči so neverjetno spretni tudi, kar se tiče skrivanja in se brezdvomno selijo iz kraja v kraj. Velika vlomna tatvina v Kušarjevo trgovino in gostilno v Kozarjah je še popolnoma nepojasnjena in orožniki navzlic velikanskemu naporu doslej še niso mogli dognati, ne kje je blago in ne kam vodi sled za tatovi. Pred tem vlomom že in pa seveda tudi pozneje je bilo izvršenih še več drugih takih zločinov.

Predvčerajšnjim so se pojavili svedrovci v Domžalah. Vzeli so na piko podružnico znane Rihtarjeve trgovine iz Doba, ki stoji na samem v smeri proti krumberški graščini. To trgovino vodi že starejša ženska, ki pa ima vsekakor zdravo spanje. Morebiti so se vlomilci tega celo zavedali, kajti z ozirom na način vloma so morali napraviti pri vlamljanju precej ropota. Drzni zlikovci so ponoči vrgli s pomočjo raznih kolov in orodja, ki so ga imeli s seboj, iz okna močno mrežo, nakar so po odstranjenju železa utrli še šipe v oknih in na ta način dospeli v notranjost lokala. Kakor pri Kušarju, so se vlomilci tudi tu imenitno gostili, permetali vso trgovino, postavili narobe, kar se je dalo, ter odnesli večjo zalogo manufakturnega blaga, posebno zimskega perila, veliko specerijskh predmetov, čokolade, sladkorja in se oskrbeli slednjič tudi s špiritom. V bližini hiše so nato počivali in se še dalje sladkali z raznimi boljšimi jedili. Drugo jutro je našla prodajalka trgovino popolnoma demolirano in so stale celo omare narobe. Vsa preplašena je takoj obvestila orožniško postajo in so orožniki takoj pričeli z zasledovanjem tatov, vendar so ti izgnili brez sledu, kakor kafra. Škoda, ki so jo napravili drzni svedrovci pri tem vlomu, znaša nad 7000 Din.

KDOR TRDI
da je kurjenje velika skrb in da je kurivo drago, gotovo še ni poskušal kuriti s

ZEPHIR PEČJO
katera
greje eno sobo
10 kg. drva — 24 ur čez
Večji tipi grejejo 3 do 4 sobe enako. Na zahtevo brezplačni popis:
Zephir tvornica peči d. d., Subotica
Samoprodaja za Ljubljano:
BREZNIK & FRITSCH
Samoprodaja za Celje: D. RAKUSCH
Samoprodaja za Maribor:
PINTER I LENARD

Slaboumna reva

Ljubljana, 9. oktobra.

V Spodnji Šiški se je par dni zadrževala ženska srednje starosti, ki je na vsakogar napravila takoj vtis, da ž njo ni nekaj v redu. Revica je plahutala iz ulice v ulico, od hiše do hiše, ustavljala ljudi in govorila z njimi v pretrganih stavkih nekam nejasne stvari. Slednjič so nekateri spoznali in ugotovili, da je to slaboumna Zofija Mlinarjeva, doma iz Št. Vida nad Ljubljano, revica je poleg tega, da je omejena, še močno naglušna, zarad česar so jo odpravili dobri ljudje na stražnico, da jo od tamkaj odvedejo domov. Ženska pa ni bila nič kaj navdušena, da se vrne v Št. Vid, marveč je rajši ostala v Šiški. Pred par dnevi se je približala gorenjski progi, kjer se je okrog 18. vlegla na tračnice in bi jo bil skoraj povozil vlak. K sreči pa je žensko še pravočasno zapazil neki mimoidoči železničar, ki je hitro priskočil, pograbil revico za obleko in jo potegnil stran. Ženska se je zatekla nato pod bližnji Knezov kozolec, kjer je čakala prihoda drugega vlaka. Poskusila je, da se vrže pod osebni vlak, kar pa so ji zopet preprečili ljudje.

Revica je pozneje za par dni izginila. Včeraj pa se je zopet pojavila v Šiški. Zdelo se je, da se je je polotila fiksna ideja, da mora pod vlak in je to že okrog osmih zjutraj ponovno poskusila. Bilo je koncem Aleševčeve ulice. Z Gorenjskega kolodvora je že puhal vlak s precejšnjo brzino, ko je ženska nenadoma nekaj zavpila in se vrgla na progo. Videč njeno početje, pa je prihitel železniški čuvaj, ki je imel precej opravka, predno je zamogel spraviti Mlinarjevo proč s tirov. Ljudje so jo odvedli ponovno na stražnico, kjer pa so jo zopet izpustili in je hitela Mlinarjeva zopet proti progi. Končno so zmešano revico odpeljali v Št. Vid, kjer so jo izročili županstvu, ki bo moralo skrbeti, da se stavi slaboumnico pod nadzorstvo.

Jutri premijera! Grandiozna drama iz dobe carske Rusije!
Rasputin
Mistična osebnost na dvoru zadnjega ruskega carja. Predstavlja ga Hudožestvenik, prijatelj Rasputinov
GRIGORIJE CHMARA
PRIDE! PRIDE! JUTRI!
ELITNI KINO MATICA

Samo še danes zadnjikrat!
Ob 4., ½6., ½8. in 9. uri.
Nevidna velesila
Velenapeti doživljaji reporterja v Kinu
Tel. 2124. Elitni kino Matica.

Težave nesrečne družine

Zagorje, 9. oktobra.

Rudniško naselje Kisovec, kjer ima zagorski rudokop svoj revir, je vznemirila vest, da so našli 49letno ženo rudarja Stebana v omedlevici. Žena je stokaje povedala svojim sosedom, ki so jo prebudili iz nezavesti: »Pomagajte mi... tako strašno me peče v želodcu...«

Zdaj je bilo sosedom jasno, da je segla nesrečnica po lizolu. Stebanovo so odpeljali brzo k zagorskemu zdravniku, ki ji je nudil prvo pomoč — izpral ji je želodec — in jo je s tem rešil strašnih muk in morda celo smrti.

Nesrečnico je gnal v nepremišljeno dejanje obup zadnjih dni. Njenega 17letnega sina so aretirali orožniki zaradi več prestopkov, ki jih je zagrešil zadnje čase. Fant je zašel zadnja leta v slabo družbo, kjer se je zelo skvaril, in je pričel segati po tuji lastnini.

Ciril, tako je ime na kriva pota zašlemu mladeniču, pa ni bil spreten samo v lumparijah. Ko bi prišel mladenič v roke strogemu mojstru, bi bil lahko danes na boljšem in ne za železno rešetko, kjer se zdaj pokori za svoje grehe. Fant je namreč zelo nadarjen risar in ima doma lepo zbirko, za fanta brez potrebnih šol vsekakor precej dovršeno in zadovoljivo.

Ciril pa je precej nadarjen za ročna dela. Po tukajšnji okolici še dobro vedo, kako je izgotovil puško, ki jo je delal brez predlog. Svoj čas pa se je pečal fant tudi s tem, da je izdeloval iz koles nerabljenih otroških vozičkov — bicikle.

Res, škoda fanta, ki uporablja svoje talente za nepravo smer.

Žalostna zgodba, kam pripelje tudi nadarjeno mladino slaba družba!

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.
Četrtek, 10.: Velika abeceda. D.
Petek, 11.: Zaprto.
Sobota, 12.: ob 15. Dijaška akademija gojenk Mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani. Izv. Znižane cene.
Nedelja, 13.: Naš gospod župnik. Izv.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.
Četrtek, 10.: Cigan baron. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.
Petek, 11.: Zaprto.
Sobota 12.: Mamzelle Nitouche. Izv.
Nedelja, 13.: Gorenjski slavček. Slavnostna predstava po znižanih cenah. Izv.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Četrtek, 10.: ob 20. Župan Stilmondski. C. Kuponi.

»L'Italia« o Ivanu Tavčarju. V najnovejši številki tržaške »L'Italia« je izšel članek U. Urbanija - Urbanaza o Ivanu Tavčarju (s sliko). Pisec daje profil Tavčarja kot človeka in pisatelja. Iz iste štev ilke posnemamo, da je pravkar izšel italijanski prevod Tavčarjeve »Visoške kronike«. Prevajalec je U Urbani - Urbanaz.

Tito Strozzi zapušča Zagreb? Znani zagrebški režišer in igralec Tito Strozzi bo najbrž zapustil Zagreb in odšel v inozemstvo.

Francoski umetniki v Zagrebu. Zagrebško gledališče se pogaja s protagonistoma pariške »Comedie Française« Renějem Alexandrom in Gabriello Robine za gostovanje v Zagrebu. Pogajanja so že privedla tako daleč, da je gostovanje te dvojice in njunega ansambla zasigurano. Francoski umetniki bi nastopili z »Robert et Mariane« (Geraldy) in »Duell« (Lavedans).

Dušanov zakonik je izdal beograjski profesor dr. Aleks. Solovjev v založbi Gece Kohna v splošno dostopni obliki, z variantami in s kratkim uvodom.

Zgodovina vojvodinskih Srbov. Matica Srpska v Novem Sadu je izdala v zadnjem času poleg Pupinove avtobiografije »Sa pašnjaka do naučenjaka« obsežno delo profesorja subotiške fakultete dr. Aleks. Ivića »Istorija Srba u Vojvodini«. Poleg razkošnega albuma »Srpska umetnost u Vojvodini« je Ivićev spis novo standardno delo o jugoslovenskem elementu na ozemlju Dunava in Tise.

Ilustracija k avtorskemu pravu. Znani češki esejist F. H. Šalda je vložil tožbo zoper upravo Vinohradskega gledališča, ker se je na neki gledališki prireditvi brez njegovega dovoljenja recitirala njegova pesem o sv. Vaclavu. Ta tožba je vzbudila veliko pozornost, ker se doslej ni še noben avtor v takem primeru zatekel k sodišču.

Masalitinov v Beogradu. V Beogradu namerava prirediti literaren večer eden najznamenitejših bivših članov Hudožestvenega teatra v Moskvi, N. O. Masalitinov, sedaj ravnatelj sofijskega gledališča.

Dramatizirana »Ana Karenina«. Češki režiser dr. Jan Bor je dramatiziral Tolstega roman »Ana Karenina« Odrsko delo je razdelieno v dvanaist slik. Premiera bo v bližnjih dneh v Pragi.

Slovanski institut v Pragi je izdal povodom prvega kongresa slovanskih filologov Jana Kollarja »Razprave o slovanski vzajemnosti« v redakciji prof. dr. M. Weingarta in opis prof. Weingarta »Slovanska filologija na Karlovi univerzi v letih 1918—1929«. Tu je izšel tudi članek prof. dr. Murka o slovanskem seminarju v Pragi, ki nudi zanimivo statistiko o velikem delu, ki so ga izvršili Čehi v prvem desetletju svoje svobode za slavistične vede.

Senzacionalen članek o sovjetski Rusiji. V najnovejši (oktoberski) številki »La Nouvelle Revue Française« je izšel članek slovečega pripovednika, »balkanskega Maksima Gorkega« Panaita Istratija »L' affaire Rousakov, ou l' U. R. S. S. d' aujourd' hui«. Proletarski pisatelj, ki se je nedavno vrnil iz sovjetske Rusije, daje uprav porazno sliko njenih razmer, kakor je ni že dolgo pokazal nobeden posetnik Rusije. Zaradi tega je vzbudil ta članek Panaita Istratija nenavadno pozornost.

Halo! Vaš ljubljenec *Jutri!*

VLADIMIR GAJDAROV

pride jutri zopet v ljubljano in igra glavno vlogo študenta, častnika in emigranta v grandijoznem velefilmu

RASPUTIN

Zato pridite jutri vsi v
Rezervirajte si vstopnice za **Elitni kino Matica**

Domače vesti

* **»Napoleon ob Soči«.** V založbi »Luč« je izšla ilustrirana in lepo opremljena brošura »Napoleon ob Soči«, delo znanega zgodovinarja prof. dr. Jožeta Rusa. Brošura stane samo Din 5.— ter se dobi v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani in Mariboru ali pa pri založbi »Luč« v Ljubljani, poštni predal V.

* **Odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniki** objavlja: Osnutki in proračun naj se predlože do 15. novembra t. l. Spomenik bo izdelan v bronu in mora biti do 30. VI. 1930 postavljen. Osnutki se ne nagrade, dostavljanje in pošiljanje istih se vrši na račun in odgovornost umetnikov. Imena konkurentov morajo prispeti v zapečatenih kuvertah, osnutki pa morajo biti z geslom označeni. Prostor naj si ogledajo interesenti na licu mesta. Nadaljne podatke daje g. Franc Jurca, Kmetska posojilnica, Vrnika.

* **Slovenska Matica** opozarja **ob slavnosti 120-letnice Napoleonove Ilirije** na dr. Vošnjakovo knjigo **»Ustava in uprava ilirski dežel v dobi 1809—1813«.** Obsežno je obdelan Napoleonov ustavni in upravni sistem, pospeševanje javne blaginje, gospodarska politika, promet in verstvo. 285 strani. Cena 30 Din. V najfinejše ekrudaplatno vezana 46 Din. Člani znižane cene. Ob tej priliki vabi na pristop za leto 1930. Članarina 50 Din za 5 knjig! Prijava po dopisnici ali pri poverjenikih.

* **Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani,** Prešernova ul. 54 in podružnica knjigarne Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova c. 13 imata v zalogi najnovejše francoske romane in sprejemata naročila za vse francoske knjige in revije. Za nedeljsko slavlje Napoleonove Ilirije ima v zalogi zanimivo ilustrirano zbirko o slavnih činih cesarja Napoleona I.

* **Oficirji in vojaški uradniki** bivše avstro-ogrske vojske, pristojni v Ljubljano, ki so služili v bivši avstro-ogrski armadi kot artilerijsko-tehnični oficirji ali uradniki, odnosno bili zaposleni v artilerijsko-tehničkih ustanovah, arzenalih, radionicah, pirotehnikah itd. naj se do 15. t. m. javijo mestnemu vojaškemu uradu v Ljubljani, Ambrožev trg 7/I, soba št. 4. Seboj naj **po možnosti prineso** tozadevna dokazila.

* **Poročila** sta se g. Božo Adlešič in gdč. Regina Ručigaj. Čestitamo.

* **Prvi spomenik v Črni gori.** V drugi polovici oktobra bodo na Cetinju odkrili spomenik voditelju naprednih Črnogorcev pokojnemu Milošu Savliču, bivšemu ministru in reformatorju pravosodja v Črni gori ter odločnemu poborniku za jugoslovensko narodno edinstvo. Spomenik, ki bo vobče prvi v Črni gori, je izklesal akademski kipar Stijović, odbor pa je zbral potrebno vsoto s prispevki vseh naprednih Črnogorcev.

* **Griža na Trojanah.** Zadnje tedne se je na Trojanah močno razpasla griža, ki je zahtevala doslej že štiri žrtve. Zdravstvena oblast je podvzela vse mere, da se zatre ta opasna bolezen.

* **Strahovit spopad med kavarnarjem in gosti.** V kavarni »Srbijanac« v Zemunu je prišlo v ponedeljek zjutraj do hudega pretepa med vinjenimi gosti na eni ter med kavarnarjem in njegovim osobjem na drugi strani. Kavarnar Sava Petrović, imenovan Geja, se je sprl z nekim podporočnikom in mu hotel odvzeti golo sabljo. Častniku so prihiteli na pomoč nekateri slučajno mimoidoči vojaki s podnarednikom Dimitrijem Petrovićem, katerim se je posrečilo spraviti kavarnarja na tla. Ko so se že odstranili, je kavarnar zopet skočil pokonci in začel streljati s samokresom. Strel je pogodil podnarednika skozi želodec in je nesrečni podčastnik takoj padel onesveščen. Preiskavo je uvedla sodna kakor tudi vojaška oblast.

* **Zločin pijanega razbojnika.** V pijanem stanju je izvršil neki Jure Lipovac v Odžaku blizu Banialuke strašno uboistvo. Lipovac je prišel pijan v gostilno, kjer je takoj pograbil nož in usmrtil gosta Marka Kina s sedmimi sunki. Lipovac je najprvo sunil z nožem v vrata, ko pa ga je njegov sosed Kin zaradi tega ozmerjal, je Lipovac navalil nanj in ga pričel suvati z nožem. Marko je pobegnil, vendar je Lipovac hitel za njim in ga še dvakrat sunil z nožem, da je padel mrtev na tla. Juro Lipovac je znan nasilnež in je bil zaradi pretepov že večkrat kaznovan. To pot je po izvršenem činu pobegnil, vendar so ga orožniki zatekli in izročili sodišču.

* **Dobrovoljec obsojen zaradi prevare.** Pred subotiškim okrožnim sodiščem se je vršila včeraj glavna razprava proti dobrovoljcu Iliju Žikiču iz Bačke Topole. Žikič je svojo parcelo, ki mu je bila podarjen kot dobrovoljcu od države, oddal v najem dvema reflektantoma. Prilikom oranja zemlje sta se našla tamkaj kar dva nova gospodarja. Pozneje se je izkazalo, da je Žikič oddal parcelo v najem prvemu za 3500 Din, drugemu pa za 4500 Din. Od obeh je seveda dobil denar že izplačan. Seljaka sta Žikiča zaradi sleparije prijavila oblasti in je bil Žikič zaradi prevare obsojen na leto in tri mesece težke ječe.

* **Samomori.** V torek si je v Beogradu v samomorilnem namenu prerezal 72-letni Stevan Selaić iz Zemuna žile na levi roki. Prepeljan je bil v bolnico. Vzrok so materijalne skrbi. Isti dan se je hotel v samomorilnem namenu vreči pod vlak na zemunski postaji neki Rade Bogdanović. Ljudje so njegovo nakano še pravočasno opazili in preprečili. Bogdanović je bil oddan na opazovanje v bolnico, ker domnevajo, da se mu je omračil um.

* **Ubijalec matere in brata.** Mihajlo Golubović iz Topočnice pri Prokuplju je bil graničar v obmejni četi. Ves čas svojega službovanja je denar prinašal domov, ker je s svojci bil v zadregi. Ko pa je slednjič zapustil graničarsko službo in se namenil za stalno vrniti domov, je doznal, da so sorodniki izgnali njegovo ženo iz zadruge. Ves srdit se je Mihajlo sprl s svojimi brati in nekaj časa stanoval v tuji hiši, kjer je seveda moral plačevati najemnino. Ko je nedavno zopet prišel domov, je seveda vnovič nastal prepir. Razjarjen je Mihajlo pograbil puško in ustrelil mater ter najmlajšega brata. Pri razpravi, ki se je pretekli ponedeljek vršila v Prokuplju, je bil Mihajlo Golubović obsojen na 19 let ječe.

Novo! Premijera!

Nebotičnik

Ob 4., ½6., ½8. in 9. uri.

Kino „IDEAL"

* **Ugotovitev identitete.** K naši včerajšnji notici o zadevi aretacije agentke slik na Vačah, naprošeni objavljamo, da bo agentka prejela legitimacijo od svoje tvrdke v teku prihodnjih dni. Stranke dobe slike po naročilu.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** prosi podružnice, da pobero članarino in darove ter čim preje odpošljejo vodstvu.

Usnjene rokavice

podložene par samo **Din 85·—**

J. Höfler, Miklošičeva 14

* **Eldorado za tatove** je zadnji čas postala litijska osnovna šola, ki stoji na Frtici, prav na samem. Prejšnji mesec so stanovali v pritličju še učitelji, čijih navzočnost je podjetne dolgoprstneže nekam ovirala. Odkar pa so v sredi septembra deložirali v šoli stanujoče učiteljstvo in ne stanuje od tedaj v spodnjih prostorih nihče, je egiptski mir kakor nalašč primeren za nočne obiske. Šolskemu upravitelju so tatinski sladkosnedeži izpraznili ves kurnik. S šolskega vrta je bila odpeljana samokolnica in ni mogoče »novega lastnika« nikjer izvohati. Pa tudi preteklo noč je bil najavljen obisk. Upraviteli je prinesel v nedeljo s Krškega tolsto gos, namenjeno za žrtev sv. Martinu. Tat pa je že izvohal novo stanovalko in se splazil do njenega doma. Menda jo je že nepredvidno zagrabil, ka-li; gos je začela prav po zgledu kapitolskih gosi na ves kljun gagati. Neobičajna melodija je prebudila gospodarja, ki je pritekel sredi noči na bojišče, kjer je našel na pol zadavljeno gos in izpuljeno perje; tat pa jo je že odkuril v noč...

Gorenjci! Dolenjci!

Dobre, lepo izdelane obleke, suknje in suknjiče kupite prav po ceni iz res dobrega blaga pri tvrdki

A. PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c.

Ne mučite svoje dece z običajnim ribjim oljem, ker je vsa deca oduševljena za

JEMALT

preparat ribjega olja, ki ima zelo prijeten okus. Dobi se v vseh lekarnah.

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Okolica bolnika izbegava bolezni v vratu in grlu, uporabljajoča okusne **ANACOT - PASTILE** dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki zadnje čase imitirajo ANACOT-PASTILE!

Iz Ljubljane

u— **Češki pevci v Ljubljani.** Včeraj ob 17.15 so se pripeljali v Ljubljano sokolski pevci iz Moravske Ostrave, ki so prejšnji večer koncertirali že v Mariboru in snoči priredili lepo uspel koncert tudi v Ljubljani. Na kolodvoru se je zbrala pri prihodu pevcev, ki so bili vsi v kroju, velika množica ljudi, ki so vztrajali navzlic plohi, ki se je vlila baš tedaj. Prvi je pozdravil odlični zbor konzul dr. František Resl, nakar je spregovoril pozdravne besede predsednik češkoslovaške kolonije v Ljubljani, podstarosta JSS br. Kajzelj in v imenu odsotnega župana magistratni tajnik dr. Riko Fux. V imenu številnih prisotnih članov raznih pevskih društev in posebej Glasbene Matice jih je nagovoril g. Skalar. Za pozdrave se je zahvalil predsednik zbora g. Jaromir Pinkas.

Pozor! Pozor!

Roman

zabavni tednik izide v soboto

u— **Nastop deževnega vremena.** Davi na vse zgodaj se je nebo pooblačilo. Pod nebom so se preganjali težki deževni oblaki, iz katerih se je nenadoma vlilo. Ploha, ki je pregnala z ulic vse ljudi, ni trajala dolgo. Dež je tekom dopoldneva pojenjal, nakar se je vlila druga ploha okrog poldneva, baš ko so bile ulice najbolj živahne. Naliv je bil spremljan z gromom in bliskom. Še hujši je bil večerni naliv. Treskalo in grmelo je kar zaporedoma. Kakor se zdi, je nastopila jesenska deževna era in ne bomo imeli spet tako kmalu lepih jasnih dni.

u— **Iz gledališča.** Drevi uprizore v operi priljubljeno Straussovo opereto »Cigan baron«, ki je imela lani velik uspeh. Melodijozna muzika, pestro dejanje in slikovitost so bili privlačna sila za vse ljubitelje te klasične operete. — Abonenti reda B naj blagohotno oproste, da nimajo ta teden operne predstave, ker se je moral repertoar zaradi bolezni Vičarja spremeniti. Predstavo bodo dobili prihodnji teden. — »Grob neznanega vojaka«, najmogočnejše in najslavnejše delo francoskega pisatelja Paula Raynala, bo uprizorila drama v sredo 16. t. m. Pretresljiva usoda vojaka, ki se je prostovoljno javil na smrtnonevarno patruljo, samo da dobi kratek dopust, da objame svojo ljubljeno nevesto — ta tragična usoda nam razgrne v teku treh kratkih dejanj vso pošastno grozoto na smrt obsojenega mladeniča, vse nepopisno trpljenje zapuščene žene in težko, pritajeno bolest starega očeta. »Grob neznanega vojaka« je najverjetnejši prikaz obupnega razkroja povojne duševnosti.

u— **St. Moritz in zimski sport v filmu.** Jutri in nadaljne dni bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matica očarljivo lep film o zimskem sportu v Švici. St. Moritz kot mednarodno središče zimskega sportnega življenja nam je nudil preteklo leto nad vse zanimivo borbo vseh narodov za krono in prvenstvo v sportu. In to borbo ter tekmovanje v drsanju, sankanju nam ob čarobnolepih pokrajinskih slikah predstavlja film »Beli stadion«. Nihče ne sme izostati in pozabiti ogledati si ta film, ki bo nudil užitka tako mladini kakor tudi starejšim zlasti pa sportnikom. Jutrišnja predstava se vrši ob 14.30.

u— **Velika izložba narodnih vezenin in slik.** V mali dvorani Kazine razstavlja gospa Desanka Popović iz Beograda že nad teden dni prekrasno zbirko dragocenih narodnih vezenin in motivov iz vseh dežel Srbije, Črne gore, Hrvatske, Banata, Posavine in drugih krajev naše države. Vsak krasno uvezen komad je umetnina zase in predstavlja veliko vrednost. Poleg kompletnih noš minulih stoletij in posamnih kosov tudi iz poznejše dobe so razstavljeni divni vzorci srbskih noš iz osemnajstega in početka devetnajstega stoletja. V obširni dvorani se kar blešči lepote iz folklorističnega sveta ustvarjanja in zamislekov našega naroda. Poleg narodnih motivov so razstavljene tudi slike raznih slikarjev, prevladajo pa grandijozna dela v svetu priznanega slikarja Arkadija Šeloumova, ki si je pridobil glas posebno kot vojni slikar. Njegovih del je veliko odkupila tudi naša država. Desanka Popovićeva je razstavljala tekom sezone na Bledu. Razstavo so posečali mnogi odlični tujci, ki so se izražali o krasnih delih izredno pohvalno in se spričo kompliciranih umetnin niso mogli dovolj nadiviti. Med častnimi gosti so bili tudi najvišji: razstavo sta si ogledali tudi rumunska kraljica Marija ter princezinja Ileana, dočim je počastila razstavo naša kraljica že predlansko leto. Zakaj bi si Ljubljančani ne ogledali vse te lepote? Mar je res, da se navdušujemo samo za cirkus in enake prireditve? Bilo bi to za nas prava kulturna sramota, zato pokažimo v prihodnjih dneh, da imamo res smisel in umevanje tudi za plemenitejše in resnejše zadeve. Na razstavi bodo sigurno uživale zlasti naše dame, ki se že od nekdaj navdušujejo za lepa ročna dela. Obisk razstave stane za odrasle 5, za dijaštvo pa 3 Din. Razstava traja še do 15. t. m.

u— **Društvo »Soča«** se v nedeljo udeleži proslave odkritja spomenika Ilirije oživljene in slavnostnega sprevoda. Iskrena želja je, da se po možnosti vsi člani udeležijo te proslave. Kraj in čas zbirališča bomo objavili v sobotni številki listov. Odbor.

u— **Ljubljanski Sokol** opozarja svoje članstvo, da predava danes 10. t. m. ob 8. zvečer v društveni sejni dvorani (vhod iz Bleiweisove ceste) g. dr. Fellacher, drž. pravdnik v p., o temi »Ob 10. obletnici koroškega plebiscita«. Vabimo članstvo, da se predavanja polnoštevilno udeleži. Odbor.

u— **Zakesneli hrošč.** Cinkov Andrejček iz Rožne doline je včeraj delal na gospodarjevi nivi. Našel je lepega rjavega hrošča, kar je ta čas pač redkost.

u— **Sladoledarji in kostanjarji.** Sezona pečenega kostanja je zopet tu. Na vseh vogalih ulic in na raznih trgih so se pojavile kar čez noč barake in pečice, od katerih je prepojena vsa okolica po prijetno dišečem vonju pečenega kostanja. Ker pa še nimamo prav nobenega mraza in so nasprotno še vedno prav topli dnevi, se tudi sladoledarji nočejo umakniti. Povsod se pojavljajo s svojimi belimi vozički in ponujajo sladko brozgo še vedno prav korajžno. Otroci, ki tišče v žepu kak dinarček, so zaenkrat kar v zadregi in se včasi ne morejo prav odločiti — za sladoled ali kostanj. Seveda pa bo že v nekaj tednih le prišel do veljave kostanj, ki greje v žepu in v želodcu.

u— **Pobegla dečka.** Iz Marjanišča sta te dni neznano kam pobegnila 11-letni Srečko Škapin, majhen, slaboten, oblečen v kratke črne hlače in belo srajco ter 13-letni Marian Glavnik, primerno razvit, vitke postave, kostanjevih las, oblečen v novo temnorjavo sportno obleko. Bržkone sta se navdušila za kako pustolovščino in se klatita kje po deželi.

u— **Zlato uro** je pred par dnevi ukradel neznan uzmovič iz stanovanja slikarja Ferdinanda Jenka na Glincah. Kdo bi zamogel tatvino izvršiti, je doslej še popolnoma neznano.

u— **Izginula ženska.** Pred par dnevi je neznano kam odšla 61-letna Ivana Babnikova iz Dravelj št. 31. Ker je bila v poslednjem času zelo razmišljena, domnevajo domači, da se ji je omračil um in ni izključeno, da se ji je pripetila nesreča. Imenovana je srednje velike, suhe postave, črnih las in ji manjka spredaj nekaj zob. Oblečena je v modro krilo, zelenkasto jopo ter je bosonoga.

u— **Popadljivi psi.** Delavko Terezijo Zormanovo je velik pes ovčje pasme ugriznil v roko nad komolcem. Pes jo je popustil šele, ko so prihiteli drugi ljudje. Isti pes je popadel par dni prej tudi njenega moža in mu raztrgal hlače. Lastnica popadljivega psa je morala peljati žival k zdravniškemu pregledu in bo moral ostati pes deset dni pod veterinarskim nadzorstvom. Enako je popadel neki pes raznašalko časopisov, Adolfino Bišofovo, na cesti v Rožno dolino, pred kavarno Zgonc ter ji prizadejal krvavečo rano na levi nogi.

u— **Dr. Pavel Avramovič zopet redno ordinira.**

Podružnica

Julio Meinl, d. d. v Ljubljani

Šelenburgova ulica 3

VLJUDNO VABI

vse svoje cenjene odjemalce ter njih rodbine, prijatelje in znance

K POSKUSNEMU KUHANJU KAVE

ki se vrši v petek, dne 11. oktobra (ves dan).

Vsak gost dobrodošel!

Na debelo! Na drobno!

Anton Jenko

strojna pletarna

Domžale

izdeluje prvovrstne ženske obleke in vseh vrst puloverje, krila ter vso trikotaže. Delo zelo solidno. Cene konkurenčne. Prepričajte se. 11217

Krasne tlakove

za veže, cerkve, podobne šamotnim, izdeluje in pokleda 11368

CEMENTARNA GOSTINČAR

Pešata p. Dol pri Ljubljani.

u— **Plesna vaja** družabnega odseka ZPNJ se bo vršila drevi v veliki dvorani hotela »Union« ob 20. 1260

u— **Abiturijentski tečaj na državni trgovski akademiji.** Zbornica TOI razglaša, da so dovršene priprave za otvoritev abiturijentskega tečaja na državni trgovski akademiji v Ljubljani v šolskem letu 1929-30. Otvoritev tečaja je vezana na pogoj, da se prijavi in vpiše zadostno število rednih slušateljev, odnosno hospitantov. Da bo mogoča odločitev, ali naj se tečaj otvori ali ne, poziva zbornica absolvente srednjih in enakovrednih strokovnih šol k vpisu v ta tečaj. Redni slušatelji dobijo na koncu šolskega leta 1929-30 na temelju predpisanih kolokvijev državna izpričevala. Razen rednih slušateljev z absolvirano srednjo ali enakovredno strokovno šolo se sprejemajo tudi hospitanti s primerno predizobrazbo, ki morejo poslušati predavanja, toda nimajo pravice do zaključnega izpričevala, temveč dobijo na željo potrdilo o obisku predavanj. Predavanja se bodo vršila na trgovski akademiji samo v popoldanskih urah. Ukovina znaša 50 Din mesečno. Ravnateljstvo Trgovske akademije sprejema osebne ali pismene prijave dnevno ob uradnih urah v poslopju srednje tehniške šole, Aškerčeva ul. 9, II. nadstr., levo.

u— **V izložbenih oknih** specialne trgovine za perilo Hed. Šarc je razstavljena krasna **nevestina oprema,** izdelana v lastni delavnici. 1261

Iz Celja

c— **Proslava »Ilirije oživljene« v Celju.** Ljudsko vseučilišče v Celju bo otvorilo svoje novo poslovno leto v ponedeljek 14. t. m. ob 20. v risalnici drž. meščanske šole v Vodnikovi ulici s predavanjem »Napoleon I. in Jugosloveni«. Predava g. prof. dr. Savnik. To predavanje bo za Celje majhna spominska proslava o priliki letošnje 120-letnice »Ilirije oživljene«, ki jo bo Ljubljana veličastno proslavila v nedeljo 13. t. m.

c— **Ljudsko vseučilišče v Celju** sklicuje za ponedeljek 21. t. m. ob 20. v risalnici državne deške meščanske šole v Vodnikovi ulici izredni občni zbor, na čigar dnevnem redu je sprememba pravil in slučajnosti.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Premijera! Danes!

„Podzemski svet"

Kriminalni film iz nižjih življenja.

Evelin Brent! J. v. Sternberg

Ob 4., ¼7., ½8. in 9. uri.

c— **Odhod invalidov iz celjskega Invalidskega doma.** V celjskem Invalidskem domu je bilo nastanjenih nekaj nad 50 invalidov-hiralcev. Ker pa so bili z ministrsko naredbo vsi Invalidski domovi v državi ukinjeni in koncentrirani v edinem centralnem Invalidskem domu v starem zgodovinskem gradu v Moslanivi Pupovači na Hrvatskem, so morali tudi slovenski invalidi zapustiti svoj dosedanji dom v Celju. Prvi oddelek 22 invalidov je odšel v Moslavino 1. t. m., drugi oddelek 18 invalidov jim je sledeli 5. t. m., ostali pa bodo zapustili Celje v najkrajšem času, kakor hitro bo vse potrebno pripravljeno za njihovo novo bivališče. Invalidski dom v Moslavini je veliko dvonadstropno poslopje, v katerem je bil poprej nastanjen dom za slepe. Ima veliko in moderno urejeno gospodarstvo in prav krasno lego. Odhajajočim žrtvam strašne svetovne morije želimo v novem domu čim prijetnejše in ugodnejše bivanje in jih zagotavljamo, da jih bomo ohranili v trajnem prijaznem spominu, kakor tudi nikoli ne bomo mogli pozabiti njihovih žrtev za skupno dobro in njihovega velikega, tihega trpljenja.

c— **Uršulin sejem v Celju** bo v ponedeljek 21. t. m. in sicer se bosta vršila običajna kramarski in živinski sejem.

c— **Starj voznik Krhlanko umrl.** Predvčerajšnjim smo poročali, da je v nedeljo ponoči padel na dvorišču hiše št. 10 v Aškerčevi ulici z voza voznih Sima Krhlanko, dolgoletni uslužbenec trgovca s kurivom g. Franja Kalana. Starček si je pri padcu na trda tla pretresel možgane. V bolnici se tri dni ni prebudil iz nezavesti, včeraj zjutraj pa je podlegel poškodbi.

c— **Iz vile ukradeno kolo.** V vilo Ivana Jošta, mlinarja in trgovca na Ravi pri Celju, se je vtihotapil v nedeljo okrog 19. neznan tat in odpeljal iz veže 2000 Din vredno dvokolo znamke »Waffenrad«, s tovarniško številko 2,107.124, črno pleskano in skoro popolnoma novo. Na kolesu je pritrjena kovinska znamka celjske prodajalne koles Neger, kjer je bilo kolo kupljeno.

Iz Škofje Loke

šl— **Reteče pri Škofji Loki so znane** zaradi izvrstnega kopalnega terena, ki privablja v vročih poletnih dnevih lepo število kopalcev k bregovom Sore. Manj znane pa so težave, ki jih imajo Retečani s svojo deco, ki so ji sedanji prostori šolske stavbe prelesni. Hočejo si zato postaviti na travniškem zemljišču poleg gozdiča novo stavbo in se je tozadevno že vršil pod vodstvom g. Velikonje komisijonalni ogled na licu mesta, ki pa je za Retečane izpadel povsem neugodno. Da pa se nujni sili odpomore, je prosvetno oblastvo razširilo šolo v dvorazrednico in pridelilo upravitelju g. Vidicu dodatno učno moč.

šl— **Nova tovarna.** Dela pri Čadež - Bercetovi novi tovarni »Mlinostav« za mlinske izdelke na Trati pri Škofji Loki so v gradbi gotova. Pretekli teden so bili razni iz Nemčije dobavljeni stroji montirani in te dneve že stavljeni v funkcijo. Montaža je brez transmisij in ima sleherni stroj svoj motor. Tok bo dobavljala škofjeloška elektrarna. Sedanji obratni prostori se bodo postopoma razširili. Zgrade se sušilnica, parilnica in stanovanjska hiša. Tovarna je edina te vrste v Sloveniji. Vsa dela vodi ravnatelj inž. Ljubić.

šl— **Aretacija.** Zaradi suma tatvine in nedovoljenega beračenja so orožniki aretirali Antona Bogomira, rodom od Sv. Ane nad Tržičem. Dobrovoljni možiček bo počakal za stenami škofjeloškega sodišča sodbe strogih, a pravičnih gospodov.

Iz Tržiča

č— **Oddaja poštnih voženj od Tržiča na kolodvor** se je na odredbo poštnega ravnateljstva ponovno vršila, in sicer zato, ker se pri drugi licitaciji ni dosegel zadosti znižaj vzklicne cene. Tretje licitacije sta se zopet udeležila gg. Lončar in dr. Kozma Ahačič. Ker je ravnateljstvo vztrajalo na zahtevi dveh vprežnih konj, je gosp. Lončar odstopil in je vožnjo izlicitiral gosp. dr. Kozma Ahačič za že zadnjič objavljeno ceno. Tako pride po dolgih letih vožnja tržiške pošte v drugo roke in menda prvič v svojem obstoju v roke posestnika na Skali.

č— **Tržiški Sokol** je zaključil v nedeljo svoje drugo kegljanje na dobitke. Prvo darilo v znesku 1000 Din je dobil trgovski pomočnik Legat Stanko iz Tržiča, zadnje pa je pripadlo tržiškemu favoritu g. adražniku, ki je imel v tej tekmi resnično smolo. Druga darila v vrednosti 1500 Din so bila razdeljena med gg. Legat Ivana, Kalinška Ivana in Hladnika Jožeta. Od prvega in drugega keljanja na dobitke je imel tržiški Sokol lep dohodek in mu priporočamo, da sedaj, ko bo urejeno zimsko kegljišče, priredi novo kegljanje in še posebej kegljanje za dame, ki so sedaj prav obžalovale, da niso mogle pokazati svojega znanja in darovati Sokolu par dinarjev. Tržiški sokolski oder začne v kratkem s svojo zimsko sezono dramatičnih predstav. Podjetnik Stritih Franc popravlja namreč gledališki oder, ki ga bo uredil v okviru možnosti kar najmodernejše. Instalacijska dela za luč pa je prevzel iz dobre volje instalater berlinske AEG gosp. F. Frohnwald in bo zato gotovo prvovrstno izvršena. Naša želja je, da se oderska dela skoro končajo in pozdravimo zopet igralce na odru, ki vrši svojo nalogo prav mojstersko.

Iz Trbovelj

t— *Lep umetni led se dobiva* za malo ceno v občinski hladilnici. Opozarjamo na to posebno naše gostilničarje, ki sedaj zaradi pomanjkanja ledu prodajajo svojim gostom toplo pivo in druge pijače in si s tem samo kvarijo svojo obrt. Torej, kar po led v hladilnico, da ne bo zabavljanja na »birte«.

t— *Na vpisovanje* v obrtno nadaljevalno in trgovsko nadaljevalno šolo v Trbovljah-Vode opozarjamo še enkrat vse vajence in vajenke. Vpisovanje bo v nedeljo dopoldne, kakor smo že svoječasno poročali. Tudi učenci obrtno nadaljevalne šole naj prineso seboj zadnje šolsko izpričevalo in vpisnino, ki znaša za obrtne vajence in vajenke 20 Din, za trgovske vajence in vajenke pa 100 Din.

Iz Litije

i— *Ustavitev obrata za teden dni v litijski predilnici.* Ta teden je litijska predilnica ustavila obrat, kar se že dolgo, dolgo ni zgodilo. Ustavitev se je izvršila iz tehničnih razlogov. Že nekaj mesecev sem vzidavajo nove stroje. Posebno orjaška je nova parna turbina, baje ena najmodernejših pri nas, ki bo dajala 1500 k. s. in bo zamenila stari dve, ki sta dajali obe skupaj le okrog 1000 k. s. Postavljanje, montaža in preureditev transmisij na nova priključenja se bodo vršila ves ta teden. Medtem, ko delujejo pisarne in tehnično osobje nemoteno dalje, je dobilo delavstvo, od katerih tvorijo večino ženske, neprostovoljen dopust. Počiva jih nad 450. Druge pa je zaposlilo ravnateljstvo pri čiščenju kanalizacije, urejevanju in čiščenju predilniških objektov in okolja. Na prizadevanje predilniškega ravnatelja g. Preisa dobe delavci nekaj odškodnine z ozirom nato, ker jim odpade celotedenski zaslužek. Višina odškodnine pa še ni povsem znana. Govori se o 25 odst. do 50 odst. redne dnevne mezde. Ravnateljev predlog pa mora potrditi še generalna direkcija Mauthnerjevega predilniškega koncerna, ki ima svoj sedež na Dunaju. V interesu našega delavstva želimo, da se jim izplača čim višji mezdni odstotek, saj počivajo brez lastne krivde.

i— *Včerajšnje neurje.* Včeraj, v sredo zjutraj je pričelo deževati. Okrog 12.30 pa se je vso nebo prepreglo s črnimi oblaki. Nastala je nevihta, spremljana z močnim viharjem. Posledice: pobita okna, pred hišami prevrnjeni oleandri, razmetani cvetlični lonci. Neurje pa je posebno prestrašilo šolsko deco iz oddaljenejših krajev.

Iz Hrastnika

h— *Sokolski nastop* je bil v nedeljo popoldne na šolskem telovadišču dokaj čeden, kar je seveda zasluga novih vaditeljev Nastopili so vsi oddelki domačega društva. Nekateri oddelki so bili pomnoženi s telovadečimi člani sosednih društev; katerih je pa bilo žal zelo malo. Pohvalno glede udeležbe bi bilo samo omeniti društvo Litija. Celjsko župo so zastopali štirje člani. Med nepričakovanimi gosti smo opazili starega sokolskega in sploh narodnega borca g. Oseta Franceta iz Maribora. Pogrešali smo pa med gledalci mnogo domačinov.

h— *Koalicijski shod rudarjev* je bil v nedeljo izredno dobro obiskan. Vršil se je v Delavskem domu. Predsedoval je rudar g. Anton Verden. Glavni poročevalec je bil tajnik Zveze rudarjev g. Arh. Podal je zelo zanimive statistične podatke o produkciji in plačah rudarjev. Na stavljena vprašanja so rudarji točno odgovarjali. Prečitane zahteve so se soglasno sprejele od navzočih. Drugi govornik od JSZ je podal poročilo o kaznih. Na shodu se je opažalo veliko zanimanje za strokovne organizacije.

Iz Slovenjgradca

sg— **Sokolska slavnost.** Dne 15. septembra je naš Sokol proslavil rojstni dan prestolonaslednika Petra z lepo slovesnostjo. Uvodoma sta se predvajali igri »Županova Micka« in »Sovražnik ženske«, ki sta bili prav dobro odigrani. Prvič smo videli na našem odru našega navadošlega br. Draga Vojsko, vodjo pisarne odvetnika dr. Lavriča, ki je bil v obeh igrah (drugo je tudi režiral) prav izvrsten. Naš dramsko odsek je z Vojsko pridobil zelo dobro moč. Po predstavi se je razvila prijetna zabava. Prireditev je vrgla za Sokolski dom lepo vsoto 8500 Din. Zahvaljujemo se vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k tako lepemu uspehu. Vsa prireditev se je vršila v poldograjenem Sokolskem domu, ki je bil poln občinstva.

Iz Ljutomera

lj— **Pri stanovanjskih hišah,** ki jih je zgradila občina, obstoja velik nedostatek, in sicer pomanjkanje vode. Dosedanje vrtanje do globine 6 metrov je bilo brezuspešno. V kratkem se bo zabijanje železne studenčne cevi nadaljevalo in upati je, da dobi nova naselbina še pred zimo pitno vodo.

Sport

Damski in juniorski moški propagandni miting ASK Primorje

V soboto in nedeljo 12. in 13. t. m priredi ASK Primorje na svojem igrišču, Dunajska cesta, damski in juniorski moški propagandni miting, pri katerem nastopijo poleg kompletne juniorske garde ASK Primorje tudi atleti-srednješolci iz Maribora in kompletna juniorska ekipa Karlovačkega Sportnega Udruženja iz Karlovca, ki je nedavno premagal JLASK Marathon iz Zagreba in si priborila prvenstvo države za srednje šole.

Z ozirom na dobro formo domačih atletov-srednješolcev se obeta velezanimiv dvoboj z Karlovčani, ki se nahajajo v odlični formi. Zavod, čigar atleti pribarijo največ točk, dobi lepo plaketo. Cene bodo propagandno nizke, zaradi česar se pričakuje, da bo prireditev posetilo zlasti srednješolsko dijaštvo v velikem številu.

Sportni drobiž

Ljubljanska Svoboda je s svojim nogometnim moštvom prošlo nedeljo gostovala v Beljaku proti tamošnjemu Villacher Sp. V. Morala je doživeti hud poraz z 0 : 8 (0 : 3). Tekma je bila sicer do konca otvorjena ter so ljubljanski napadalci imeli tudi nekaj lepih šans, ki jih pa niso izrabili.

Na svoji zadnji seji je JNS razpravljal o prošnji BSK, naj se odgodita prvenstveni tekmi, ki ju mora BSK še odigrati z Jugoslavijo in s Hajdukom, dokler ne izreče zadnjo besedo o anulaciji teh tekem glavna skupščina JNS. Prošnja BSK je bila odbita ter je BSK v smislu sklepa JNS od 7. avgusta dobil nalog, naj odigra preostali prvenstveni tekmi, in sicer 13. oktobra proti Jugoslaviji in 20. oktobra proti Hajduku. Stvar s tem seveda še ni končana. Naravno je, da se bo o njej še mnogo razpravljalo, ker kakor se zdi, BSK ne bo sprejel na znanje tega sklepa Saveza in najbrž ne bo nastopil. To je BSK izjavil že v dopisu na JNS. Z zanimanjem se sedaj pričakuje, ali bo BSK izpremenil svoje stališče ali ne.

Veliki Bečkerečki SK je izpremenil svoje ime v Atletski klub Vojvodina.

Znani napadalec ISSK Maribora Miro Vodeb je zadnjo nedeljo odigral svojo zadnjo nogometno tekmo, ker odide v svrho nadaljevanja svojih študij v Prago. Miro Vodeb je znan tudi ljubljanskim sportnikom, ker je nastopal za Ilirijo. Poleg tega je bil tudi funkcijonar v raznih sportnih organizacijah.

Svojo stoto tekmo za barve ISSK Maribora je odigral znani napadalec Pepček Bertoncelj, ki spada brezdvomno med najboljše nogometaše Slovenije. Uprava Maribora mu je ob tej priliki izročila dragoceno žepno uro.

Nekdanji svetovni rekorder v skoku s palico Hoff je po dolgm odmoru zopet nastopil na atletskem mitingu v Oslu. Hoff je dosegel lepo višino 428 cm, kar predstavlja njegov rekord, ki zaostaja samo par centimetrov za svetovnim rekordom Amerikanca Carra. Hoff, ki je zopet postal amater bo sedaj večkrat nastopil.

ASK. Primorje (lahkoatletska sekcija). Danes ob 20.30 seja v klubskem lokalu. Naprošam naslednje gospode, da se jo sigurno udeleže: Savo, Lunl, Slamič A., Windisch, Vidic, Raić D. in Žorga F.
Načelnik.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Sestanek članov sekcije bo drevi ob 18. v damskem salonu kavarne Emona Radi važnosti dnevnega reda je udeležba vseh članov sekcije neobhodno potrebna. — Načelnik.

Pred prenehanjem Čitalnice v Gradcu

Graška Čitalnica se je ves čas od prevrata sem borila z velikimi materijalnimi težkočami. Odkar je večji del naše inteligence za vedno zapustil Gradec in je pri tem pozabil na svoje dolžnosti do Čitalnice, je društvo začelo bolj in bolj hirati in če bi ne našlo med svojimi graškimi člani nekaj dobrotnikov in mecenov, bi že davno razpadlo.

Za soboto 12. t. m. je določen izredni občni zbor Čitalnice, ki bo sklenil njeno nadaljnjo usodo. Razid Čitalnice bo velika izguba za ves slovanski življ v Gradcu, ki bo s tem izgubil svoje najstarejše in najdelavnejše društvo, za stalno bivajoče graške Slovence pa hud udarec, kajti ostali bodo brez matice, ki bi jih združevala in narodnostno bodrila kakor doslej. Z razidom Čitalnice stoijlo graški Slovenci pred gomilo narodne, politične in kulturne smrti in kdor zavestno preslišiš zadnji njen proseči klic — je njen grobar.

Poslano

Začetek delovanja trgovskega društva »Merkur« v Sloveniji

Zagrebški »Merkur«, ki ima po zakonu pravico delovanja na vsem teritoriju kraljevine Jugoslavije, je dosedaj vršil svoje delo po vseh drugih pokrajinah razven Slovenije. Toda razni vzroki so bili merodajni, da se je društvo »Merkur odločilo nuditi intelektualnim delavcem trgovskega in industrijskega stanu priliko, da se poslužujejo ugodnosti, ki jih nudi članstvu »Merkur« s svojo bolniško blagajno.

V prvi vrsti pride v poštev Ljubljana, kot kulturni in gospodarski center »Slovenije«. Mesto Ljubljana šteje s predmestji okoli 80.000 prebivalcev, ima zelo razvito trgovino ter je važen tujsko-prometni center, oziroma izhodišče za naše divne alpske pokrajine. Tudi industrija se razvija, kulturni delavci delajo z elanom, ki je svojstven inteligentnemu napredujočemu narodu, znanemu po svoji pridnosti in vztrajnosti. Avtomobilizem se v Sloveniji razvija bolj kakor v drugih krajih države, ker ima naravne pogoje radi dobro izpeljanih cest.

V takih razmerah, ko gospodarsko življenje napreduje skokoma ter je v tej panogi zaposleno vedno večje število ljudi, je važno vprašanje socijalnega zavarovanja, zlasti bolniškega zavarovanja. V Ljubljani obstajata dve instituciji bolniškega zavarovanja, OUZD ter Trgovsko bolniško in podporno društvo. Kljub obstoječim ustanovam se je vendar čutila potreba in izražala želja, da hrvatsko trgovsko društvo »Merkur« dá možnost svojim bivšim članom, ki so se preselili v Slovenijo, poslu**ževati se še nadalje ugodnosti svojega** zavarovanja. Zlasti kar se tiče hitrejšega poslovanja v primerih bolezni, brez nepotrebnega birokratizma, upošteva »Merkur« načelo našega poslovnega sveta »times iz money«. »Merkur« nudi večje udobnosti s tem, da poenostavi izbiro zdravnika, zdravljenje pri specijalistih, plača II. razred bolnice, ozir. omogoči zdravljenje v sanatoriju »Leonišče«. Podporna doba za zdravljenje članovih obitelji v bolnici je podaljšana, istotako za slučaj brezposelnosti člana V splošnem se lahko reče, da odgovarja zavarovanje pri »Merkurju« vsem zahtevam, ki jih more staviti privatni nameščenec inteligentnim poklicem. Kakor znano, obstoji hrvatsko trgovsko društvo »Merkur« že dolgo vrsto let ter je pokazalo tekom svojega obstoja, kako zna skrbeti za svoje članstvo, da mu omogoči čim hitrejšo in preciznejšo pomoč, in to v taki obliki, kakor jo je član vajen in jo zasluži. Zato se »Merkur« trudi, da prepreči vsako nezaupanje člana do zdravnika, kakor ga večkrat izzove »Massenarbeit« v ambulatorijih, ter hoče navezati stike med zdravnikom in bolnikom v čisto zaupni obliki.

Društvo »Merkur« ne misli s tem, da razvija svoje delovanje v Sloveniji popolnoma nič na kako konkurenco že obstoječim institucijam. Ono je vsak čas pripravljeno, da združi v eni obliki zavarovanja sorodne ustanove, ker mu gre edino za res stanovske interese, vso strankarstvo ali plemensko ozkosrčnost a limine odklanja.

S tem, da bodo privatni nameščenci v Slovenji člani organizirane bolniške blagajne »Merkurja«, ki združuje po vsej državi tako veliko število članstva, bodo mogli biti deležni res prvovrstnih udobnosti za slučaj bolezni. Edino velika množina članstva omogoča ustanovi nuditi pomoč v vseh ozirih, prihajajočih v poštev

Bolniška blagajna »Merkurja« v Zagrebu, razširjajoča svoje delovanje na Slovenijo, vrši eminentno važno delo; stanovski interesi članov bodo dosti bolj zavarovani kot drugje in nobenega dvoma ni, da se bo privatno nameščenstvo v Sloveniji v velikem številu pridružilo. Zato želimo novemu pokretu iskren uspeh 569/n

Gospodarstvo

Nazadovanje dogona jugoslovenske živine na dunajski trg

Iz uradnih statističnih ugotovitev uprave dunajskega živinskega trga za prvo polletje tekočega leta je razvidno, da je dogon živine iz Jugoslavije na dunajski trg tudi v prvem polletju t. l. občutno nazadoval. Še pred leti je za naš izvoz lahkih mesnih prašičev igral dunajski trg prav važno vlogo. Zadnja leta pa je dogon teh lahkih prašičev na dunajski trg v zvezi s povišanjem uvozne carine na lahke prašiče, kakor tudi zaradi premočne poljske konkurence padel na minimum. Lahki prašiči se kakor znano izvažajo predvsem iz Slovenije in Hrvatskega Zagorja, dočim izvažajo ostale pokrajine naše države na Dunaj predvsem težke pitane prašiče, glede katerih smo po dodatni konvenciji k trgovinski pogodbi z Avstrijo koncem preteklega leta dosegli ukinjenje carine. Navzlic temu pa je tudi izvoz pitanih prašičev iz Jugoslavije v Avstrijo v prvem polletju t. l., ko je bilo ukinjenje uvozne carine že uveljavljeno, nadalje popustil.

Še v prvem polletju 1927. leta je znašal dogon mesnih prašičev (peršutarjev) iz Jugoslavije na dunajski trg **26.747 komadov;** v prvem polletju preteklega leta je že padel **na 6.097 komadov, v prvem polletju t. l. pa je znašal komaj še 4.503 komade.** Dogon mesnih prašičev iz Poljske pa je znašal 170.524 komadov v prvem polletju 1927, 288.166 komadov v prvem polletju preteklega leta in 222.054 komadov v prvem polletju t. l. Kakor je iz gornjih številk razvidno, je tudi uvoz poljskih mesnih prašičev v tekočem letu nazadoval, kar pa je le posledica dejstva, da je letos skupni uvoz prašičev v Avstrijo padel od 425.000 na 330.000 komadov.

Kakor omenjeno, je tudi dogon pitanih prašičev iz Jugoslavije na dunajski trg zadnja leta precej popustil. V prvem polletju 1927 je znašal ta dogon še **80.488 komadov,** v prvem polletju preteklega leta **53.574,** letos pa je bilo v prvem polletju na dunajski trg prignanih navzlic ukinjenju uvozne carine le še **34.935 komadov** pitanih svinj. Tudi dogon pitanih svinj iz Romunije je hudo nazadoval, dočim se je povečal dogon pitanih prašičev iz Madžarske.

V dogonu goveje živine igra na dunajskem trgu naša država že povsem podrejeno vlogo. Od skupnega dogona v prvem polletju 1927 v višini 78.000 komadov goveje živine je odpadlo na Jugoslavijo **še 9690 komadov;** v prvem polletju 1928 od 76.000 **še 8461 komadov** v prvem polletju t. l. pa je od skupnega dogona 72.000 komadov goveje živine znašal dogon iz Jugoslavije le **še 2088 komadov. V dveh letih je torej dogon jugoslovenske goveje živine na dunajski trg padel na eno četrtino, medtem ko se je istočasno dogon iz Rumunije sorazmerno dvignil.**

= **Ugodni izgledi za izvoz koruze.** Kakor smo že poročali, se ceni letošnji rekordni pridelek koruze v naši državi na 35—40 milijonov meterskih stotov napram 20 milijonom stotov v preteklem letu, tako da nam bo za izvoz preostajalo 10—12 milijonov meterskih stotov ali 100.000 — 120.000 vagonov v vrednosti 1.5 do 1.75 milijarde Din. Današnje cene so za novo koruzo izredno nizke. Za času primerno novo blago se v Vojvodini plačuje komaj 110 Din, vendar pa so izgledi za bodoči izvoz ugodni, kar je razvidno tudi iz okolnosti, da notira koruza za poznejše termine znatno višje. Zanimanje za našo koruzo postaja polagoma živahnejše. To je razumljivo, kajti Jugoslavija, Rumunija in Madžarska bodo morale letos kriti znaten del potrebe uvoznih držav, zlasti ker je bil letos pridelek Zedinjenih držav precej manjši kakor lani in ker bo prišla nova argentinska koruza na evropski trg šele tekom maja prihodnjega leta. Za enkrat se nam torej konkurence iz Argentine, ki prihaja edino v poštev, ni bati. Prekomorska koruza je že danes znatno dražja in stane n. pr. v Hamburgu okrog 210 Din za 100 kg.

= **Poštna hranilnica v septembru.** Po nenavadnem dvigu v zadnjih mesecih so čekovne vloge pri Poštni hranilnici v septembru prvikrat zopet nekoliko nazadovale. Koncem aprila so znašale 492.2 milijona Din, koncem maja 651.6, koncem junija 753.5, koncem julija 770.8 in koncem avgusta celo 848.5 milijona Din, tekom septembra pa so se zopet zmanjšale na **777 milijonov Din.** To nazadovanje odpade predvsem na centralo v Beogradu, kjer so se te vloge zmanjšale od 301.4 na 273.9 milijona Din, ter deloma na podružn. v Ljubljani in Sarajevu, medtem ko se je stanje vlog pri zagrebški podružnici celo nekoliko dvignilo. **Čekovni promet je bil dalje zelo velik in je znašal skoro 5.6 milijarde dinarjev napram 4.5 milijarde v septembru preteklega leta.** Število čekovnih računov se je pri ljubljanski podružnici dvignilo od 5062 na 5088.

= **Carinski dohodki** so znašali v septembru 140.9 milijona Din (v septembru 1928 160.4 milijona Din) napram 129.0 milijona Din v avgustu (145.4) in 119.4 milijona Din v juliju (129.2). V prvem polletju tek. proračunskega leta (april - september) so znašali carinski dohodki 781 milijonov Din napram 819.7 milijona Din v istem razdobju pret. leta. Nazadovanje carinskih dohodkov v avgustu in septembru napram lanskim dohodkom je posledica dejstva, da se je letos povečan jesenski uvoz zakasnil.

= **Razstava sadja** na Ljubljanskem velesejmu se bo vršila od 19. do 24. oktobra. Razstavljeno bo prvovrstno izbrano zimsko sadje, predvsem jabolka. Jabolka so za nas najvažnejša, ker so najbolj trpežna za shranjevanje preko zime. Težko je družini, kjer preko zime ni doma dovolj sadja, bodisi v tej ali oni obliki. Veselje je pa tam, zlasti za otroke, kjer je sadje pravilno shranjeno za zimo. Izredno praktični za shranjevanje sadja so tako zvani ameriški zaboji, ki tehtajo 20 do 25 kg, zlasti če je sadje v njih zavito v svilen papir. Ti zaboji so bili razstavljeni na številnih kmet. razstavah in so se jih ljudje radi posluževali. Tudi na razstavi sadja na Ljubljanskem velesejmu bodo jabolka občinstvu na razpolago v takih zabojih in se našim gospodinjam nudi najugodnejša prilika, da se založe za zimo.

Borze

9. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Trst in Prago je bilo nekaj več prometa. Tečaji deviz so ostali v glavnem nespremenjeni, le devizi na Newyork in Dunaj sta za malenkost popustili.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila danes tendenca v Vojni škodi dalje čvrsta. Za aranžma je Vojna škoda notirala 407 do 408.5 (včeraj 405 — 406.5), trgovala pa se je za kaso prvotno po 407, pozneje pa po 408.5 in za december po 415.5. Zasebne vrednote so ostale povsem zanemarjene. Med bančnimi papirji je bila zaključena samo Unionbanka, med industrijskimi papirji pa je bil promet v Union (Osijek) po 135 in v Tvornici vagonov po 130.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterd. 22.80, Berlin 13.5225 do 13.5325 (13.5275), Bruselj 7.91, Budimpešta 9.9068, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9808, London 275.55—276.35 (275.95), Newyork 56.645, Pariz 222.77, Praga 167.65 —168.45 (168.05), Trst 295.90—297.90 (296.90

Zagreb. London 275.55 — 276.35, Newyork 56.545 — 56.745, Pariz 221.77 — 223.777, Milan 295.767 — 297.767, Curih 1094.4 — 1097.4, Berlin 13.5125 — 13.5425, Dunaj 7.9658 — 7.9958, Praga 167.65 — 168.45, Budimpešta 9.8913 — 9.9213.

Curih. Zagreb 9.127, London 25.18, Newyork 517.80, Pariz 20.3275, Milan 27.10, Berlin 123.42, Dunaj 72.80, Praga 15.3425, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.35 Sofija 3.75,

Efekti.

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljan. kreditna 123 d, Prištediona 870, Kreditni 170 d, Vevče 130 d, Ruše 250—260, Stavbna 50 d,

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 407 — 408.5, kasa 407 — 408.5, za december 414—416, investicijsko 83.5—84.5, agrarne 53 den.; bančne vrednote: Prištediona 870—880, Unionbanka 202 — 204, Srpska 155 den., Jugo 81.5 — 84, Narodna 8000 do 8200, Zemaljska 125 blago, Ljubljanska kreditna 123 den., Poljo 16.5 — 17; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 — 45, Gutmann 190 bl., Slaveks 96 — 100, Slavonija 125 — 140, Drava 355 blago, Šećerana 410 — 430, Ljevaonica 10 — 220, Brod vagon 130 — 138, Union mlin 135 — 145, Vevče 132 denar, Isis 21 — 23, Dubrovačka 420 do 430, Trboveljska 462.5 — 470.

Beograd. Investicijsko 83 — 83.5, agrarne 52 — 53, Vojna škoda 406.5, za december 415.5.

Blagovna tržišča

Hmelj.

+ **Žalec,** 9. okobra. V Savinjski dolini se opaža zadnje dni nekaj več zanimanja za prvovrstni hmelj, ki ga je razmeroma že malo in se blago plačuje po 5 do 7 Din za kilogram. Mnogo srednjevrstnega zelenkastega hmelja je bilo v zadnjem času pokupljenega za Anglijo po izredno nizkih cenah od 2 do 3 Din za kg.

+ **Nürnberg** (8. t. m.). V skladu z živahnejšim razpoloženjem na Češkoslovaškem je tudi na nürnberškem hmeljskem trgu nastopilo večje povpraševanje po prvovrstnem hmelju. Prvovrstno hallertanško in tettnanško blago se tudi višje ocenjuje in so bili zabeleženi že posamezni zaključki po 95 mark (25.60 Din za kg), da celo do 110 mark (29.70 Din) za izbrano blago. V ponedeljek in torek je znašal dovoz 750 bal, prodanih pa je bilo 400 bal.

Les.

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.). Tendenca nespremenjena. Zaključenih je bilo 7 vagonov, in sicer 4 vagoni hrastovih neobrobljenih plohov in 3 vagoni smrekovih hlodov.

Žito

+ **Žitni trg** (9. t. m.) Kakod smo že poročali, se je pšenica na chicaški borzi včeraj pri čvrsti tendenci dvignila na 136 in eno osminko centa za december. Tudi na ostalih ameriških tržiščih je bilo razpoloženje zelo živahno, kar je v zvezi z nenadnim velikim izvoznim povpraševanjem. Kakor je podoba, bo prišlo do popolnega preokreta v sedanji tendenci, na katero so navzlic slabi letini v Zedinjenih državah in v Kanadi neugodno vplivale velike vidne zaloge. Tudi na kontinentalnih tržiščih je bila danes tendenca znatno čvrstejša. V Budimpešti se je oktoberska pšenica dvignila na 22.54 — 22.55. Pri nas so prodajalci postali zelo rezervirani in se je pšenica okrepila za 5 točk, tako da stane na baških postajah 195 — 200 Din. Zelo čvrsta je koruza, ki se je dvignila za december - januar od 125 na 137.5, umetno sušena pa stane že 152.5 — 155 Din. Po koruzi povprašuje predvsem Italija, ki nudi 197.5 Din za umetno sušeno blago fco Postojna.

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.). Tendenca nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se **pšenica** (slovenska postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 80/81 kg po 245 — 247.5, baška 79/80 kg po 240 do 242.5, baška uzančno blago po 230 do 232.5, sremska, 80 kg po 235 — 237.5, slavonska, 77 kg po 220 — 222.5; **rž:** baška, 72/78 kg po 210 — 212.5; **moka:** »0«, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 353 do 365; **koruza:** baška, zdrava, rešetana, slov. postaja, mlevska tarifa po 202.5 — 205, navadna tarifa po 207.5 — 210; **oves:** baški, slov. postaja, navadna tarifa po 205 — 207.5.

+ **Novosadska blagovna borza** (9. t. m.) Tendenca prijaznejša. Promet: 29 vagonov pšenice, 1 vagon ječmena, 17 vag. koruze, 2 vagona moke in 2 vagona fižola. **Pšenica:** baška, 77 kg 190 — 192.5; 78 kg 192.5 do 195; sremska 182.5 — 187.5; **ječmen:** baški 125 — 127.5. **Oves:** baški in sremski 145 — 150. **Rž:** baška 150 — 152.5. **Koruza:** baška in sremska, nova 105 — 110; za december - januar 130 — 135; za april - maj 152.5 — 155; baška, umetno sušena za oktober 150 — 155. **Moka:** baška »0« 290 do 300; »2« 270 — 280; »5« 245 — 255; »6« 210 — 220; »7« 175 — 185 **Otrobi:** baški 105 — 110. **Fižol:** baški, beli 580 — 550.

+ **Dunajska borza za kmetijske proizvode.** (8. t. m.) Mirno razpoloženje na inozemskih tržiščih ni vplivalo na dunajsko borzo, kjer je promet dalje slab, čeprav so se zadnje dni cene nekoliko dvignile. Jugoslovenska potiska pšenica se nudi za oktober po 1.48 Kč eks šlep Dunaj, podunavska koruza pa za marc — april po 1.11 Kč. Uradni tečaji za pšenico in rž so bili povišani za 50 grošev ter notirajo vključno prometni davek in carina fco. Dunaj: **pšenica:** domača 32—32.50, madžarska potiska 36—37.75; **rž:** marchfeldska 26.50—27, madžarska 25—25.50; **koruza:** 26—26.50.

Živina

+ **Dunajski svinjski sejem** (8. t. m.). Dogon: 11.249 komadov, od tega 2829 iz Jugoslavije, 4299 iz Poljske in 3712 iz Madžarske. Pri nekoliko boljšem povpraševanju so se mesni prašiči podražili za 15—25 grošev, pitani pa za 10—15 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje 2.05 — 2.15, angleške križane 2.10 — 2.40, stare 1.90—2, kmetske 2—2.25 in mesne 2.15—2.80.

Med 7 prednostmi ena:

Vsebuje terpentin!

Najbolj gotovo znamenje dobro oskrbovanega perila je, da diši kot svež gozdni zrak — dokaz, da pravo francosko terpentinovo olje vsebuje

»Schichtovo Terpentinovo Milo

Iz življenja in sveta

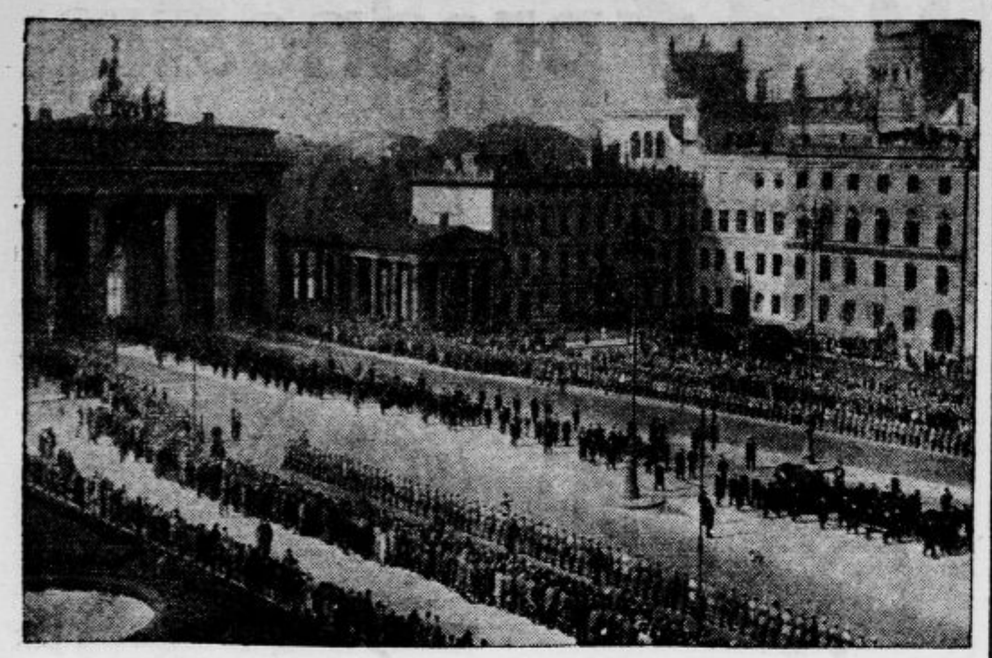

Zadnja pot dr. Stresemanna

Zadnje slovo od nemškega zunanjega ministra

Gospa Käthe Stresemannova z obema sinovoma ob odprtem grobu med govorom pridigarja dr. Kesslerja iz Draždan.

Ob stoletnici „železnega konja“

Od lesenih in železnih tirnic do stroja na paro — Stephensonova lokomotiva — Znameniti dnevi v Liverpoolu — Rocket, pramati našega hlapona

V torek, 8. oktobra letos je minulo sto let, ko se je odločila usoda železnic. Poprej obsojene dolga leta na ponižno životarenje po manjših in večjih angleških in drugih rudnikih, so postale železnice tako rekoč kar preko noči eden najvažnejših narodnogospodarskih činiteljev na svetu. K temu jim je pripomogel silni duh Georga Stephensona, ki je s svojim izumom življenja in dela sposobne lokomotive šele dal železnicam ono sredstvo, ki tvori, združeno z železno cesto, šele kompletni železniški ustroj.

Iz železniške zgodovine je znano, da so se posluževali že v srednjem veku nemški in kasneje tudi angleški rudarji najprej lesenih in nato železnih tirnic, da so lažje po njih prepeljevali s premogom in drugimi rudami naložene jamske vozičke. Tudi na površju zemlje so bili položeni slični tiri in konji so vozili več skupaj spetih vozov na oni kraj, kjer se je izvršila ruda pretovoritev na ladje ali vozove. Pač pa je manjkalo tem drobnim železnicam one žive in velike sile, ki naj bi sama od sebe prevažala po tirih veliko število vozičkov cenejše in hitrejše od konjske vprege.

Misel, uporabiti parno silo za opisani namen je izšla že od slavnega učenjaka in fizika Izaka Newtona, toda uresničila se dotedaj še ni. Ko pa je po mnogih brezuspešnih poskusih mnogih slavnih mož stopil na plan Stephenson okoli leta 1813. in nato dolga leta pripravljal in izboljšal svoje stroje, je vse kazalo, da se bo le posrečilo ustvariti »železnega konja«. Leto za letom so se kazali boljši uspehi in ob otvoritvi prve večje rudniške železnice iz Stocktona v Darlington je dokazal Stephenson s svojo »Lokomotion«, da ni več daleč čas, ko bo postala železnica vse kaj več, kakor navadno rudniško prevozno sredstvo.

To dejstvo je privedlo uvidevne može iz Liverpoola in pa sosednega Manchestra do ideje, spojiti obe mesti po 48 km dolgi in celo dvotirni železniški progi, kjer naj bi pogon vlakov oskrbovale Stephensonove lokomotive na paro. Poverili so slednjemu tudi vso gradnjo železnice, tako so verovali trdno v uresničenje njihovega zasnutka. Proga je bila leta 1829. dokončana in nastopil je čas, ko je morala pasti zadnja, toda definitivna odločitev glede obratovanja vlakov. Ker se je pa poleg Stephensona pričelo baviti z izumom »železnega konja« tudi še nekaj drugih priznanih mehanikov, se je konsorcij dograjene proge odločil, da pripusti h konkurenčnemu boju tudi druge lokomotivske konstrukterje, da se točno preveri vsa javnost in seveda v prvi vrsti strokovni krogi, kateri izmed graditeljev lokomotiv je sestavil sposobnejši stroj. Razpisana je bila v ta namen nagrada in določene točne smernice, kako velike, močne in težke naj bodo konkurenčne lokomotive.

V dneh od 6. do 8. oktobra leta 1829. se je vršil odločilni boj med posameznimi konkurenčnimi stroji na ravnini pred Rainhillom tik Liverpoola, kjer leži proga vodoravno in premo v dolžini preko 3 in pol kilometra. Že takoj prvi dan se je pokazalo, da je bila edino Stephensonova »Rocket« popolnoma dorasla vsem zahtevam konsorcija. Ko pa je 8. oktobra dosegla povprečno brzino preko 48 km na uro in je vlekla potniški voz s 30 potniki z brzino 40 do 48 km na uro ter 9 ton težak tovorni voz z 38 km na uro, je padla odločitev. Konsorcij je soglasno in brez zadržkov priznal Stephensonovi »Rocket« prvo ceno ter takoj nato, brez odlašanja naročil še 8 nadaljnjih strojev, da jih kasneje porabi za redni promet na novi progi.

In tako je bilo kronano dolgoletno delo skromnega in tihega toda delavnega Stephensona s polnim uspehom. Svojo življensko pot je nastopil iz rudarskih vrst, preživel je svojo mladeniško dobo kot preprost strojnik, toda zdrava misel in smisel za ustvarjanje mu je vlivala po premnogih neuspehih vedno novega poguma, dokler ga ni privedla do popolne zmage. Vstal je iz priprostega toda zdravega naroda ter je dal zopet angleškemu narodu vse, kar je mogel. Po vsej pravici ga je svet uvrstil med one redke kulturne pionirje, ki so z njihovim delom ustvarili za ves svet popolnoma nove smernice v gospodarstvu, kulturi in socijalni strukturi.

Železnica obsega danes ves svet. Ni je dežele, ni ga predela pod božjim solncem, kjer ne bi piskal hlapon svojo železno pesem in pripravljal pot civilizaciji in rednemu gospodarstvu. V milijone kilometrov sega dolžina železniških prog, potomk male »Rocket« pa je preko pol milijona. V vseh pa vidimo še danes vzor njihove prababice, ki stoji že dolgo vrsto let lepo ohranjena v Kensington muzeju v Londonu. Število prevoženih oseb in tovorov presega milijarde. Vsi pa smo danes ene misli, da si današnjega gospodarskega in kulturnega življenja brez železnic, brez lokomotiv, parnih ali drugih niti misliti ne moremo.

In v tem tiči globoki pomen naše stoletnice. *V. Šv.*

Vaša Suknja

za zimo 1929/1930

Vas čaka krasno izgotovljena in izredno po ceni pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana

Grozna planinska drama v Salcburških Alpah

Prošlo nedeljo se je odigrala v Salcburških Alpah strašna planinska tragedija. 24 letni zidarjev sin Hermann Prölsch iz Halleina se je podal s svojim prijateljem Karlom Höllbacharjem na turo na Visoki Göll. Vstopila sta pri takozvani Visoki Steni in se napotila po partiji skozi lijak. Dodobra sta že obvladala planino in sta se tudi srečno spustila po steni navzdol. Stopala sta ves čas ob varnostni železni vrvi. Pri tem je Prölschu spodrsnilo, da je padel in zdrčal v globino. Höllbacher ga je pa utegnil še nekaj časa zadržati in je zavrl njegov padec v sigurno smrt. Uprl se je z obema rokama ob skale in držal vrv, za katero se je Prölsch ujel, v svojih rokah. V tem položaju je preživel strašne ure. Vrv mu je odrgnila kožo in si prežrla pot do kosti. A vse je prenesel, samo da bi rešil prijatelja. Klical je tudi na pomoč, a ni bil uslišan. Čez nekaj časa pa se je njegovo breme olajšalo. Prölscha je morda ostavila moč, morda je spoznal nevzdržnost svojega stanja — skratka spustil je vrv in zdrknil kakih 300 m globoko v prepad in obležal tam z razbitim truplom. Höllbacher je nato začel dajati znamenja s svetlobnimi signali. Ljudje so jih opazili in prihiteli na pomoč. Rešili so ga. Prölscha pa so dvignili iz njegovega groba v planinah in ga prenesli na domače pokopališče. V salcburški okolici je izzval dogodek globoko potrtost.

Z umorom poplačana dobrota

V noči od nedelje na ponedeljek je bil v bližini Stixneusiedla umorjen kmet Štefan Kustrič iz Gradiščanske. Mož je bil na dunajskem sejmu, kjer je za prodano živino iztržil nad 7000 dinarjev. Po kupčiji je zavil v gostilno in poklical na mizo nekaj jedi in pijače. V krčmi sta slučajno sedela dva mlada fanta, ki sta pripovedovala, da sta vojaška beguna iz Madžarske. Kustrič se ju je usmilil in jima je naročil večerjo, potem pa ju je vzel s seboj na voz, da ju popelje kos pota. Toda kmalu potem, ko je Kustrič zavil na samotno pot sredi polja, sta se nehvaležneža dvignila, ga ubila in oropala, voz pa sta zapeljala v neko koruzno njivo. Orožniki so našli mrliča, voz in konja, začeli poizvedovati po storilcih in odredili zasledovanje, da prideta zločinca v roke pravice.

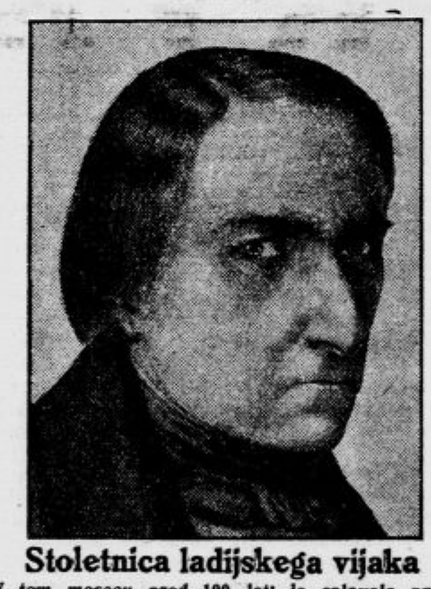

Stoletnica ladijskega vijaka

V tem mesecu pred 100 leti je splavala prva ladja, »Civetta«, ki je bila opremljena z vijakom. Izumitelj ladijskega vijaka je, kakor znano, Čeh Jožef Ressel, ki je našel svoje zadnje počivališče v — Ljubljani. »Civetta« je imela parni stroj 6 H. P. in je opravila 6 morskih milj na uro.

Najlepša indijanka

V Kansasu so si Indijanci volili svoje [illegible] kraljico, (Kje so časi, ko so jim hodile druge, manj civilizirane stvari po glavi!) Med [illegible] kurentkami je odnesla palmo zmage gdč. Rosie Grinnel, ki ima tako vse šanse, da postane znamenita — filmska diva.

Tri jesenske modne kreacije

Od leve proti desni: Črno-bel sweater, zapet h krilu s črnimi gumbi; večerna obleka iz šifona krtove barve, krilo garnirano z volani; ensemble s pliširanim krilom in jopico, ki je garnirana z blagom, iz katerega je sweater.

Usoda bivših članov carske rodbine

Usoda preostalih članov ruske carske obitelji ni le pretresljiva, ampak tudi zelo nevsakdanja in velezanimiva. Precej je med njimi takih, ki so si izbrali London za pribežališče. Na gradu Windsorju n. pr. živi velika kneginja Ksenija Aleksandrovna, ki ima pri sebi tudi svojega sina.

Toda Ksenija Aleksandrovna, ki je bila sestra zadnjega carja in sestričina angleškega kralja Jurija, je med bivšimi člani ruske dinastije izjema. Edino ona je imela srečo, da si je lahko ustvarila eksistenčno pozicijo na angleškem dvoru. Mnogi so se morali posvetiti meščanskim poklicem. Veliki knez Jurij, sin nekoč mogočnega Konstantina, se je etabliral v londonskem Westendu kot trgovec s pohištvom. Princ Vladimir Galicin prodaja v ulici Berkeley starine, princ Trubeckoj pa ima v njegovi bližini modni salon. Veliki knez Mihael Mihailovič, stric carja Nikolaja II. se preživlja s slikarstvom. Angleška aristokracija ga v tej stroki visoko ceni. Knez Mirski se je takisto posvetil umetnosti in je postal v Angliji zelo vpliven literarni kritik.

Zanimivo je dalje, da so se mnoge ruske aristokratke, ki so pribežale v London po prekuciji, tukaj zelo dobro omožile. Hči zadnjega carskega ceremonijerja je n. pr. postala žena londonskega župana. Lepa in znana Rusinja, plesalka Lidija Lobkova je postala žena slovitega angleškega narodnega gospodarja Keynesa, njena tovarišica Tamara Karsavina pa soproga bivšega poslanika Velike Britanije v Sofiji. Odprli sta modni salon, ki zelo dobro prospeva.

Zelo pretresljiva je usoda nekoč mogočnega Sabčina, nadprokuratorja sv. sinoda pod Nikolajem II. On živi v Kensingtonu, hrani grb ruskega carskega poslaništva v Londonu in sprejema svoje rojake s carsko zastavo. Pravijo, da se noben takšen sprejem ne konča brez solza, kar je čisto razumljivo, če pomislimo, da so vsi, ki prihajajo k Sabčinu v posete, brodolomci nekdanje svete ruske domovine.

Twostep pri zobozdravniku

Čas hiti, tehnika se izpopolnjuje in tudi kulturno postajamo čedalje bolj vsestranski. V Newyorškem Broadwayu imajo sedaj celo zobotehnika, ki opravlja svoj posel z godbo, petjem in plesom. Za stekleno omaro, v kateri prežijo njegovi mučilni inštrumenti, čaka jazzband, ob njem pa skupina girlov, ki se začenjajo producirati, čim izrazi pacijent to željo. Če pogleda v zrcalo v višini pred seboj, pa lahko zasleduje vsak njihov gib ob zvokih saksofonov in se niti ne zave, kdaj je postal za en gnil zob revnejši. Seveda si lahko izbere po predloženem seznamu sam skladbo, ki naj jo orkester zaigra — in seveda se mu izdiranje, plombiranje in popravljanje zob nekoliko podraži. Za eno samo pesem, ki jo zapoje zamorski tenor, plača malenkost, orkestrska spremljava zdravnikovih manipulacij ob poskakovanju girlov stane 6 dolarjev, mešan spored z več točkami pa 10. Zdravnik je s tem zadovoljen in pacijent tudi. Edini, ki niso zadovoljni, so zdravnikovi kolegi; ti vpijejo po listih, da se njihov tovariš poslužuje za resen posel nedostojnih praktik.

Letala in zvočni film

Ker so med snemanjem zvočnih filmov v Hollywoodu ugotovili, da kvarijo premnogi, nizko leteči letalci posnetke z ropotom svojih motorjev, je sedaj izdala mestna uprava prepoved letanja nad filmskimi ateljeji in sicer od 9. — 17. Če pa se vršijo snemanja izven tega ozemlja, se dvigne pritrjen balon v zrak, kar pomeni, da se morajo letala držati vsaj v višini 600 m

Izjava

»Podpisana izjavljava, da sva bila s tvrdko Welker Werke I. Wachstein Wien, v poslovnih zvezah, da se je zadeva glede nakupa mizarskega stroja brezhibno rešila in da nimava tvrdki očitati nekulantnega postopanja.«

Mihael Zupanc, Leopoldina Zupanc.

Radio

Četrtek 10. oktobra

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprod. glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orkestra. — 19: Predavanje iz naravoslovja. — 19.30: Tedenski pregled domačih in tujih dogodkov. — 20: Gdč. Golobova poje slovenske in hrvatske nar. pesmi. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22. Napoved časa in poročila. —22.15: Lahka glasba.

Petek, 11. oktobra

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprod. glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orkestra. — 19: Gospodinjska ura. — 19.30: Italijanščina. — 20: Jesen prihaja: petje, recitacije, glasba. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Poslušati zamorete na vsakem radiosprejemalcu in na različne cevi, toda pristen muzikalični užitek vam nudijo samo TUNGSRAM BARIJEVE CEVI. 3

ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20.35: Operetni večer. — 22: Poljuden orkestralen koncert slovenske glasbe. — Beograd 17.05: Klavirski koncert. — 18: Prenos koncerta iz »Moskve«. — 20: Prenos opere iz nar. gledališča. — 21.30: Poročila. — Lahka glasba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Program iz Brna. — 20: Klavirski koncert. — 20.20: Prenos iz Bratislave: slovaške nar. pesmi s cigansko godbo. — 21: Koncert sodobne glasbe. — 22.15: Godba za ples. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Zborovski koncert. — 20.20: Prenos koncerta iz Bratislave. — 22.15: Godba iz Prage. — VARŠAVA 19.25: Reproducirana glasba. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.45: Glasbena akademija. — 20: Pevski večer. — Orkestralen koncert lahke godbe. — BERLIN 17: Popoldanski koncert. — 18.35: Lahka godba kvinteta. — 20.40: Komorna glasba za pihala. — 22.30: Zabaven program. — FRANKFURT 16.15: Popoldanski koncert. — 20: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.35: Koncert komorne glasbe. — 20: Reproducirana glasba. — 20.45: Dramski večer. — Lahka godba za ples. — STUTTGART 16.15: Koncert iz Frankfurta. — 20: Simfoničen koncert. — 21.30: Trgatev. — 22.45: Lahka glasba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.40: Koncert vojaške godbe. — 19.45 Shakespeare: »Sen kresne noči«. — Ciganska godba. — LONDON 20.45: Pevski koncert in vojaška godba. — 23.20: Zborovsko petje. — 23.45: Presenečenja. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21. Peatrijeva opereta »Primarosa«. — STOCKHOLM 20: Koncert godalnega orkestra.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani 9. oktobra 1929 — Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m. in sek	Oblačno 0—10	Padavine: Vrste	Padavine: v mm do 7. ure
Opazovanja								
Ljubljana	8.	757.2	13	80	N 2	10	Dež	0.2
Maribor		755.7	16	70	S 4	9		•
Zagreb		758.2	16	80	NNE 8	10		•
Beograd		760.4	21	60	NNE 6	4		•
Sarajevo		761.2	16	50	E 2			•
Dubrovnik								
Skoplje	7							•
Split		761.5	19	60	mirno			•

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17.0, najnižja 11.8.
Solnce vzhaja ob 6.6 zahaja ob 17.27. luna vzhaja ob 13.23. zahaja ob 20.51.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Hladnejše vreme, najprej še nejasno s padavinami, osvežujoči severovzhodni vetrovi.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče *da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičoče se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora!* **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Modist. učenko
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 34880

Natakarico
iščem za takoj. Naslov v po možnosti Dolenjko — oglasnem oddelku »Jutra«. 34872

Otroška vrtnarica
ki je že bila v privatni službi, v starosti 25—32 let, zdrava, vesele naravi, povsem zanesljiva in samostojna v negi otrok, marljiva in vestna, sama dobro vzgojena, dobi mesto k sedemletni deklici in petletnemu dečku — Ponudbe z navedbo prejšnjih služb, izobrazbe, glasbe in jezikov, s priloženo sliko na naslov: Maca Jakli — Kranj, Dolenjsko. 34499

Trgovski pomočnik
samo dobro v manufakturni stroki izvežban, dobi mesto. Ponudbe na naslov: L. Pauser, manufakturist en gros, Maribor. 35095

Klepar. pomočnika
dobro izurjenega sprejme takoj Jugo Luc, Puharjeva ulica 8. 35087

Oblikovalca - livarja
kablon, izkušenega sprejmemo takoj za našo livarno. Stanovanje v tovarni. Ponudbe na Osječku ljevaonicu željeza i tvornicu strojeva d. d., Osijek. 35077

Izkušen livar
Dobi takoj nameščenje. — Ponudbe na Osječku ljevaonicu željeza i tvornicu strojeva d. d., Osijek. 35076

Mesar. pomočnika
dobro izurjenega v izdelavi vsakovrstnih mesnih izdelkov, sprejmem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Št. 720«. 35036

Mesar. vajenca
sprejmem takoj. Prednost imajo tisti, ki so se že nekaj časa učili. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesarski vajenec«. 35035

Prodajalko
mešane stroke, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejmem takoj ali s 15. t. m. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 35062

Pridno dekle
z znanjem kuhe, za vsa hišna dela sprejmem k 3 osebam. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35021

Brivskega pomočnika
mlajšega sprejme takoj Stefan Juvanc, Trebnje — Dolenjsko. 35005

Pridno pletiljo
s plačo po dogovoru, v stalno službo sprejme Pepca Dremelj, Vrhnika. 35131

Brivske pomočnike
mlajše, samo dobro izurjene, iščem za takoj, za stalno službo v Ljubljani. — Istotako tudi 3 brivske vajence boljših rodbin. Pojasnila daje posredovalnica Žabjek, Cerkvena ulica. 35122

Mizar. pomočnika
pridnega in poštenega sprejme takoj Franc Jenko, Bitnje št. 17, Boh. Bistrica 35115

Klobučarskega pomočnika
ki zna delati tudi pošne, sprejme takoj Franc Jurčec klobučar, Krško. 35108

2 kroj. pomočnika
za veliko delo sprejme Anton Oražem, kroj. mojster, Celje, Gledališka ul. št. 9. 35102

Perfektno kuharico
za vse, iščem k rodbini 3 članov. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojna kuharica«. 35116

Kuharico
samostojno, ki zna vsa hišna dela, kakor tudi perilo prati in likati, sprejme družina. Ponudbe na naslov Jugo Rhomberg, Bled. 35114

Krojaški pomočnik
popolnoma verziran v izdelavi damskih plaščev — dobi delo pri J. Kvas, modni salon, Wolfova 1/I 35137

Brivskega pomočnika
mlajšega, dobrega delavca in vajenca
sprejme takoj Matko Šijaković, Prečna ulica št. 4. 35158

Kroj. pomočnika
sprejmem za veliko delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35154

Služkinjo
dobro kuharico, ki bi opravljala tudi vsa dela v gostilni in trgovini, sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 35166

Mlado dekle
vešča vseh hišnih poslov, pranja in likanja ter nekoliko kuhe, sprejme takoj geometer Vaso Nastić v Zemunu. Mesečna plača 300 Din. 35168

Žensko moč
izvežbano in zanesljivo sprejme v svojo prodajalno elektrotehnično podjetje. V sličnih stroki vpeljane imajo prednost. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poverljiva«. 35159

Radio-amaterja
zanesljivega in v stroki izvežbanega sprejme takoj elektrotehnična prodajalna. Prednost imajo poznavajoči elektrotehn. predmete. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Radioprodajna« 35160

Mesar. pomočnika
sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35162

Mlajšo postrežnico
za kuho in drugo sprejmem v Študentovski ulici 7/I. 35183

Zaslužek

Žaganje drv
najceneje pri Uran Franc, Vilharjeva c., telefon 2820 186

Gospodična
vešča vseh pisarniških del išče večernega dela. — Cenjene ponudbe pod šifro »Dobro delo« na oglasni oddelek »Jutra«. 34874

Priv. ples. učitelja
za posebne ure iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plesa«. 35080

Šivanje pletenin
sprejmem na dom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 35124

Knjigovodja
veščak - bilancist in korespondent, sprejme delo za par ur dnevno, eventuelno za pol dne. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zmeren honorar«. 35173

Pouk

Prva oblast. koncesijonirana
šoferska šola
Camernik, Ljubljana (Jugo avto), Ounajska cesta 36. Telefon 2236 Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih moderni avtomobilih, s pričetkom v vsakega prvega 254

Nemška dama
poučuje nemščino, gramatiko, konverzacijo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 32990

Oblastveno koncesionirana
šoferska šola
I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite — Ljubljana, Bleiweisova cesta štev. 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni. Poučujem tudi privatno. 35085

Za italijanščino
iščem perfektnega instruktorja, vešča nemške in slov. stenografije, enkrat ali dvakrat tedensko. — Pojasnila se ob 19.30 Vič-Glince XIII/11. 35157

Službe išče

Mlada gospa
trg. naobražena, z lastno koncesijo, vajena vsega gospodinjstva — želi vsled družinskih razmer službo za takoj. Dopise prosi pod »Takoj 999« na oglasni oddelek »Jutra«. 35119

Gospodična
išče nameščenja v boljši restavraciji za pomočnico kuhavici. Ima trimesečno spričevalo, kjer se je učila kuhati. Vajena je vsega dela v kuhinji. Cenj. ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva«. 35167

Krojač
z obrtnim listom, zmožen vseh v to stroko spadajočih del, išče zaposlitve pri kakem trgovcu v Ljubljani ali v večjem industrijskem kraju. Pismene ponudbe na naslov: Franc Ceve, krojač Ljubljana Rožna ulica 29. 35150

Šofer
ki vozi sedaj avtobus, želi premeniti službo. Pismene ponudbe na naslov: Jakomin, avtopodjetje Bole — Brezje. 35107

Kot učenec
v trgovino z mešanim blagom želim z vso oskrbo v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35152

Starejša vdova
išče mesta h kakemu staremu gospodu ali dami. — Prevzame postrežbo bolnika ali varstvo otrok. Večjega ali manjšega otroka vzame tudi v svojo oskrbo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vdova«. 35155

Inteligentna oseba
želi mesto gospodinje pri samostojnem gospodu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gospodinja«. 35165

Trgovski pomočnik
21 let star, izurjen v špeceriji, galanteriji in deželnih pridelkih, dober prodajalec, vešč tudi nemškega jezika, želi službe. Cenjene ponudbe na poštni predal št. 23, Ptuj. 35109

Inteligentna vdova
stara 40 let, gospodinjsko in trgovsko izurjena, išče nameščenja. Dopise prosi pod »Podjetna« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 35175

Vzgojiteljica
z znanjem nemščine, išče primernega mesta v Banatu, Bački ali Vojvodini. Cenj. ponudbe na upravo »Jutra« v Celju pod značko »Vzgojiteljica«. 35178

Knjige

Luegerjev tehnični leksikon
kompleten, z vsemi najnovejšimi dopolnilnimi zvezki (skupaj 10 knjig), prodam antikvarno — Istotako prodam antikvarno vseh 7 »Buckenbau« iz zbirke »Handbuch der Ingenieurwissenschaften«. Naslov v ogl. odd. Jutra. 34977

Slovar
nemško-slov., dobro ohranjen kupim — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Slovar«. 35182

Motorna vozila

Poltovorni Ford
ugodno prodam. Na ogled Kamniška 20. 34908

Osebni avto
Fiat 501, štirisedežen, v zelo dobrem stanju poceni naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 35153

Osebni avto
Renault Spezial, 50 HP, z dvojno karosserijo, odprt in zaprt (Limusinen - Aufsatz) v najboljšem stanju, novo, zelo okusno lakiran, cela nova garnitura pneumatike, vsled nabave manjšega, zelo ugodno naprodaj. K vozu spada še 6 kompletnih rezervnih koles s pneumatiko in razni rezervni k avtomobilu pripadajoči deli, kakor dvoje peres (eno spredaj in eno zadaj), dvojni kovčeg za garderobo, rezerv. plinovnik, ventili itd. Voz je izredno pripraven za taksometre. Natančna pojasnila in ogled istega vsak čas pri tvrdki Peugeot, Šribar Ivan, Ljubljana, Gosposvetska c. 12. 35148

Prodam

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju, najmanj 5 kg Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh po Din 300 kg — L. Brozović kemična čistilnica perja Zagreb Ilica 82 182

Premog in drva
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta 16. Telefon št. 33-13. 34567

Peči na žagovino
najboljšega sistema in najbolj trpežne izdeluje in po zelo nizki ceni razpošilja tudi na poskušnjo R. Jakelj Slovenjgradec 34214

Na obroke
kupite po originalnih cenah vse predmete ako se obrnete na Kreditno zadrugo detajlnih trgovcev Ljubljana, Cigaletova ul. 1 33496

Plinski štedilnik
in plinski kuhalnik na prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra 34989

Vrata
primerna za hiše, kleti, šupe ali garaže, naprodaj na Jurčičevem trgu 3/I — levo. 35071

Peč
(kašperl) skoro novo in več petrolejskih svetilk proda Ogrinc, Miklošičeva c. 28. 35140

Štedilnik
vzidan, dobro ohranjen, naprodaj pri »Tičku na gričku«. 35136

Leseno barako
takoj prodam. — Pojasnila daje Milko Krapež, urar, Jurčičev trg. 35147

Kupim

Vino
burgundec, silvanec in mozler kupimo takoj večje partije edino le od vinogradnikov. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vinogradnik«. 34666

Seme
divjega kostanja, želoda, akacije, jesena, javorja, bukve jelove storže in gobe kupuje FRUKTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. 216

Perzijsko preprogo
kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35120

Bolniško stolico
(Leibstuhl) po primerni ceni kupim. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Leibstuhl 76«. 35106

Decimalno tehtnico
za 300 ali 500 kg kupi Franc Cebular, Ig-Studenec 35128

Kapital

500 Din nagrade
dam osebi, ki mi posodi na 5 mesecev 5—10.000 Din proti popolni garanciji in 13% obrestim. Cenjeni naslov je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Popolna garancija«. 35134

Sodelovanje
v lukrativnem podjetju nudim gospodu ali dami, ki vloži 60—100.000 Din. — Možno tudi samo tiho družabništvo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobro naloženo«. 35174

Posestva

Gostilno
na avstrijski meji, na prometni točki poleg trga, s 7 orali zemlje prodam — Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 34503

Hišo v Črnomlju
s posestvom, sredi mesta prodam. —Pojasnila daje Matko, Črnomelj štev 115 34442

Nova hišica
zelo prikupna, krita z opeko, 2 lepi parketirani sobi, kabinet, velika kuhinja — električna razsvetljava, 2 kleti, lepa stavbna parcela bo naprodaj na
prostovoljni javni dražbi
v nedeljo, dne 13 oktobra ob 3½ popoldne. — Dražba se vrši pri Mariji Mihelčič v Višnji gori št. 29 na Dolenjskem — 5 minut od kolodvora. 34228

Posestvo
20 minut od Celja, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, 2 njiv, velko sadnega drevja, radi preselitve poceni prodam. Naslov v podružnici Jutra v Celju. 35098

Lepo posestvo
30 oralov zemlje — njive, travniki, hoste, vinograd, z lepo zidano stanovanjsko hišo, dvoje gospodar. poslopij, dva kozolca, zidani svinjaki, vse v dobrem stanju prodam. Od kolodvora je oddaljeno četrt ure, v bližini cerkve, v sredini Sav. doline. Proda se radi rodbinskih razmer. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 35180

V Rožni dolini
prodam zemljišče, okoli 3000 m², ob glavni ulici, s hišo s 4 majhnimi stanovanji Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35127

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 1. 88

20% ne kron. bone
kupuje Pučka štedionica Osijek. 34096

Več starinskih ur
prodam samo ljubitelju starin. Strelliška ulica št. 29 35118

20% kronske bone
kupim vsako množino pod najugodnejšimi pogoji. Ponudbe na Jugomoese, Zagreb, Zrinjevac 20 — pod »br. 397«. 35078

Pohištvo

Opravo za vinotoč
in ves inventar za vinsko veletrgovino prodam. Naslov pove ogl. od. Jutra. 34976

Lokali

2 skladišči in 2 pisarniški sobi
takoj ali s 1. novembrom oddam skupno ali posamezno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 34930

Zajtrkovalnico
s točenjem alkoholnih pijač, v prometni ulici Ljubljane oddam na račun osebi, ki je zmožna kavcije. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožna kavcije«. 35014

Mlekarno in delikatesno
takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stanovanje«. 35129

Trgovino
z mešanim blagom prevzamem na Gorenjskem ali Dolenjskem — na prometnem kraju blizu železnice. Ponudbe pod šifro »Kolodvor« na podružnico »Jutra« v Celju. 35100

Pekarno
prvovrstno, v večjem mestu odstopi Korošec, Maribor, Frankopanova št. 35/I. 35094

Mlekarno
dobro vpeljano oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mlekarna«. 35170

Oblačila

Moško suknjo
dobro ohranjeno proda Karol Cvelbar, čevljarski mojster, Hrenova ulica št. 4. 35135

Lepa avba
poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35151

Sadje

Več 1000 kg jabolk
zdravih, prodam po 2 Din Poizve se: Bivša pivovarna Laško 34958

Lepa jabolka
namizna, razpošilja vsako množino od 40 kg naprej po 2 Din franko oddajna postaja Adolf Remic, Mirna peč 34898

Jabolk
več vagonov, lepih kanad in zlatih renet, kakor tudi drugih poznih vrst kupim Ponudbe z najnižjo ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod »Osebno prevzetje«. 34660

Jabolka
za prešanje, več vagonov, fco postaja, nudi najcenejše Rud Peterlin — Sv Peter pod Gorami. 34668

Les

Bukovih drv
suhih kupi več vagonov Agenturna in komisijska trgovina v Ljubljani, Študentovska ulica 7. 35142

Dijaška stanovanja

Dijaka
sprejmem na stanovanje z zajtrkom ali brez na Karlovški cesti 15/II — desne stopnjice. 35110

Dijaka
srednjega sloja, višjih razredov srednje šole, ki bi inštruiral dijaka I. razreda srednje šole, sprejmem. — Brezplačna hrana ali plača po dogovoru. Vprašati v trgovini z manufakturo na Sv Petra cesti 38. 35143

Dijakinja
išče v bližini Trg. šole stanovanje z vso oskrbo, v ceni do 700 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 35146

Dijakinjo
z vso oskrbo sprejmem. — Klavir in nemška konverzacija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 35156

Stanovanja

Stanovanje
snažne sobice in kuhinje iščem s 1 novembrom na Sv Petra cesti, Taboru, Bohoričevi, Ravnikarjevi, Zalokarjevi ali Martinovi cesti Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Plačam točno« 34852

Stanovanje
3 sob in kuhinje ter 1 sobe in kuhinje, v Goričah nad Kranjem odda Edvard Dolenc, Kranj. 35037

Sobe

Opremljeno sobo
strogo separirano in z električno razsvetljavo išče gospod v bližini kavarne Evropa. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj ali 1. november«. 35027

Prazno sobo
lepo, veliko, zračno in svetlo, s strogo separiranim vhodom oddam takoj na Bregu samostojni dami. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Oktober 300« 35010

Kot sostanovalca
z dobro domačo hrano sprejmem s 15. oktobrom boljšega gospoda Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35008

Dve sobi
lepo opremljeni, v bližini bolnice oddam 2—3 medicincem, ev. z vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35123

Veliko solnčno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom in električno oddam solidni, stalni osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 35118

Sobo
blizu universe oddam gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 35121

Sobo za pisarno
po možnosti opremljeno — iščem v sredini mesta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Svetloba«. 35130

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno oddam takoj ali s 15. oktobrom v Koritkovi ulici (Hejnrihova hiša). 35105

Opremljeno sobo
z električno oddam enemu gospodu takoj ali s 1. novembrom na Rimski cesti št. 9/III, vrata 31. 35111

Kot sostanovalca
v lepo in zračno sobo z dobro hrano sprejmem uradnika ali trg. pomočnika. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35138

Kot sostanovalka
gre takoj solidna gospodična k snažni osebi. Dopise pod šifro »Snažna oseba« na oglasni oddelek »Jutra« 35144

Opremljeno sobo
lepo, veliko, z elektr. razsvetljavo in separatnim vhodom takoj oddam boljšemu mirnemu gospodu. Badjura, Rimska cesta 7/II — levo 35145

Veliko prazno sobo
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 35161

Sobo
oddam dvema ali eni gospodični. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 35163

Sobo na Mirju
oddam 2 gospodoma — nalraje dijakoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 35172

Oženjen hišnik
brez otrok, dobi sobo s štedilnikom Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 23844

Sobo z vso oskrbo
oddam na Sv. Petra nasipu št. 43. 35171

Dopisi

Krojaški pomočnik
ki stremi za samostojnostjo naj se zglasi do 15. oktobra v Rožni ulici štev. 29. 35149

Plesno šolo
želita posečati 2 gospodični Dobra šola, plača po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plesna šola«. 35181a

Glasbila

Pianino
dobro ohranjen kupi Eisl, Maribor, Vetrinska ulica. 35177

Živali

Kanarček je ušel
A. Ž., Valvazorjev trg 6. Kdor bi ga slučajno ujel, naj to javi na goriji naslov. 35125

Več parov golobov
čistih pasem proda Stanko Omejec, St. Vid nad Ljubljano. 35132

Stroji

Žage - Remscheid
Gaterice in veneciljanke, stalna zaloga vseh vrst pri Rudolfu Deržaj, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28. 211

Bencin motor
4 HP, že rabljen, dobro ohranjen, prodam za ceno 2300 Din. Stevo Marcijan, Dob pri Domžalah. 34945

Razni mizar. stroji
z elektr motorji, radi pomanjkanja prostora naprodaj — tudi na obroke. Ponudbe pod šifro »1899« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 35176

Obrt

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibšer, Ljubljana, Sv Petra cesta 25. 212

Pozor ženini in neveste!
ŽIMNICE
(matrace), postelje mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane, in tapetniške izdelke nudi najceneje
Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg št. 7.

Prodaja

Prostovoljna javna dražba
raznih kosov lepega pohištva, se vrši dne 12. t. m. ob 16. uri v skladišču pri Ranzingerju. 35133

RADIO na odplačilo!

3 ELEKTRONSKI APARAT, sprejema vso Evropo v zvočniku z najfinejšimi elektronkami (Philips ali Bartum), 1 akumulator Varta 8 Amp., 1 anodna baterija 90 voltov, kompleten antenski in zemeljski materijal in 1 posebno fin zvočnik s krasno svileno sliko pri naplačilu Din 300.—, še 12 obrokov po Din 180.— mesečno, pri točnem odplačevanju brez obresti ali drugih stroškov.

4 ELEKTRONSKI APARAT Z 4, vse pritikline, kakor zgoraj pri naplačilu Din 300.— še 12 mesečnih obrokov po Din 225.—.

Za dobro delovanje jamčim.

V zalogi vse vrste radio-aparatov po najnižjih dnevnih cenah, aparati za priključitev na omrežje brez baterij, velikanska zaloga sestavnih delov, veliki aparati za restavracije in kino-podjetja, ki nadomestujejo največjo godbo in kjer se lahko poleg radia uporabljajo tudi gramofonske plošče.

RADIO FRANC BAR
Ljubljana, Mestni trg 5, tel. 2407

Za Miklavža in Božič naročite že sedaj, postavim Vam pa aparat na željo tudi pozneje.

Naznanilo otvoritve filijale umetno-obrtnega zavoda na Sv. Petra cesti št. 8

Sprejemajo se naročila za slikanje oz. tiskanje na svilo in druge tkanine. — Istotam prodaja lastnih izdelkov, modnih rut in šalov, dekorativnih blazin, svetil, predlog za ročna dela etc.

Vsled nezadostne izložbe prosim za neobvezen ogled.

12414 **L. MAJAN.**

STEKLENA OPEKA

strešna in zidna, plošče za tlakovanje vseh vrst se dobi le pri

„ČEHOSTAKLO“

Ljubljana Komenskega 20 Telefon 3140

Beograd Carinska 10 Telefon 3288

10 ? 20 ? 30 ?

GLASBENI INSTRUMENTI gramofoni, harmonike

direktno iz **Tovarne** or. tov. skladišča

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI KATALOG

Meinel & Herold Maribor Št. 101-A

Žimo
svilo in druge potrebščine kupujte vedno samo pri strokovnjaku
Rudolf Sever
tapetništvo, Marijin trg 2, ki vas najbolje in najcenejše postreže. I

Zahtevajte brezplačni cenik poštnine prosto

Srebro Din 160

Jamstvo 5 let

Elegantna plošnata nikelj, cilinder ura s kamni, kot slika Din 99

Ista v gladki škatljici »Roskopf« Din 68

Najcenejše kakovosti »Roskopf« Din 49

Petletno jamstvo. Za neodgovarjajoče se vrne denar

Anton Kiffmann
Maribor 136/b
Specijalist samo za boljše švicarske ure.

Cenik brezplačno!

NEČISTO KRI

katar v želodcu in nervoznost lečijo „Sigmargyi“ pastilje

Najnovejša in najboljša iznajdba francoskega učenjaka DR. POMARET-a — Pariz. Po četrti škatlji (180 pastil) postane kri čista; želodec je gotovo izlečen, a nervoznost se zelo zmanjša. Kdor dosedaj ni poskusil, naj poskusi, pa se bo po prvi škatlji uveril o vrednosti tega leka.

Posamezna škatljica 130 Din

Dobi se v vseh lekarnah kraljevine SHS

Odobreno z rešenjem Ministarstva Narodnog Zdravlja Nr. 43367. Navodila pošlje proti vpošiljatvi 2-din. znamke:

JOSIP PANTIĆ, BEOGRAD
Kraljice Natalije 5 (v dvorišču)

Razpis mizarskih del

za napravo pisarniško-šolskega pohištva za novo šolo v Zg. Šiški. Vsi potrebni podatki s pogoji in tiskovine se dobe proti plačilu resničnih izdatkov v novem šolskem poslopju v pisarni stavbnega vodstva na desno pri vhodu v soboto, t. j. 12. t. m. od 8.—11. ure dopoldne in od 4.—7. ure zvečer.

5% vadi in zaprte ponudbe je vložiti do 15. t. m. do 6. ure zvečer v pisarni županstva Zg. Šiška.

Krajevni šolski odbor Zg. Šiška.

Likvidacije poravnave
12354
urejuje najsolidneje
strokovnjak
Obrnite se na poštni predal 293

Vsak petek sveže namočena polenovka, kakor tud vse specijsko blago dobite najcenejše pri **F. R. Kovačič, Ljubljana, Miklošičeva 32**

Predno si nabavite peči, oglejte si naše izdelke, to je
JUGO LUC PEČI
katere izdeluje in prevzema v popravila po konkurenčnih cenah tvrdka
JUGO LUC
Ljubljana, Puharjeva ulica 3, prej **Srebotnjak & Golob.** 128

LOKOMOBILE
ASSMANN I STOK DER CANNSTATT
JARMENIKI
GEBR. LINCK OBERKIRCH
MOTORJI na sesalni plin Diesel
MAG ZAGREB, VLAŠKA UL. 53

Halo! Pozor!
Najboljša brezalkoholna pijača je
Original Sanitas
Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah. Izdeluje: I. slovenska tovarna mineralnih voda, Slomškova ul. 27.

Donald Keyhoe:

„Gusar v oblakih"

Letalski roman

»Dobra prijatelja sva dečko. Mislim, da bi vam vendarle lahko povedal. Poslavljam se.«

Nedvomno je šlo za gotovino. Saj je bil stari Rand govoril o tem, da hoče napraviti poskus in prepričati vlado o možnosti pošiljanja velikih vsot v gotovem denarju. Najbrže je bil to prvi primer take pošiljke.

Dick je pomahal v slovo in stopil v barako, da se okoplje in preobleče. Nato je odšel v mesto zajtrkovat. Ali bo ura vobče kedaj deset? Morda bi bilo bolje, da že prej pokliče Mary po telefonu. Zakaj naj bi čakal?

Toda naposled se je vendar vrnil na letališče, da pokramlja s katerim izmed rezervnih pilotov, ki so bili tam, in nekako ubije čas. Bilo mu je, kakor da se plaši razgovora z Mary Randovo. Videl bi jo bil rajši od vsega na svetu in vendar ga je misel na to svidenje čudno vznemirjala.

Baš je korakal po ravnici, da bi si ogledal neki aeroplan, ko je pritekel proti njemu Perez, načelnik proge. Bil je žilav možiček, lahak kakor kak jockey in črnikast v obraz kakor vsi, ki so latinskega pokolenja. Razumel je svoj posel, da bolje ni bilo moči, slišati ga ni bilo veliko. Zdaj je bil videti ves razburjen.

»Ravnatelj pravi, da ne sme nihče zapustiti letališča,« je vikril Dicku. »Vsi rezervni piloti morajo biti pripravljeni na poziv.«

»Čemu? Kaj se je zgodilo?«

»Pravkar je prišla brezžična vest, da Lawson ni dospel. Najbrže leži kje pod razbitinami svojega letala. Mr. Carmichael baš prihaja iz svoje hiše.«

»Lawson ni prispel?« je strahoma ponovil Dick.

Toda Perez je bil že odhitel mimo njega proti Carmichaelovi hišici, ki je stala tik onkraj letališča.

V baraki je Dick našel Tima O' Connorja in mladega Humphriesa, dva rezervna pilota. Novico sta bila že slišala. Razpravljala sta o njej in navajala sto dokazov, da se Lawsonu ni moglo nič zgoditi. Toda Dicka je takoj prevzel tesnoben občutek, da strahoma čakata nadaljnjih poročil in da nikakor nista tako uverjena, kakor pravita.

»Halo,« je zdajci rekel O' Connor, »Carmichaelov avto drevi proti pisarni. Pojdimo tja, da vidimo, ali se je zvedelo kaj novega.«

Trojica mladih mož je molče odkorakala proti letalski pisarni. Vrata so bila zaprta. Perez, ki je stal zunaj, je odkimal z glavo in šepnil:

»Počakajte, da neha govoriti po telefonu.«

A tisti mah so se vrata odprla. Carmichael je stopil na prag. Ozrl se je po čakajočih in mignil Dicku, naj stopi noter. Ko je zaprl vrata, je izpregovoril:

»Trent, znano vam je, kaj poročajo. Lawson ni priletel v Henshaw Field; ne duha ne sluha ni o njem. Zdaj vam lahko povem, da je res vozil velik tovor gotovega denarja, več ko dve sto petdeset tisoč. Vzemite si letalo in takoj preletite njegovo pot. Doženite, kaj se je zgodilo, in sporočite mi.«

Zdaj ni bilo govora o tem, da bi šel k Mary. Toda misel na dejanje, na prigodo, ki se je začenjala, je zbičala Dicku živce. Odpravil se je z vso naglico. Letel je, kar najniže je mogel, in se razgledoval po pokrajini. Razen po dolinah je bilo le malo sledu o snegu, ki je bil zapadel prvi dan.

Bil je sam sredi zračnega vesolstva. Pogledal je nizdol, za prvi greben, na pusti ravni pas, ki se je vlekel med njim in med drugim grebenom. Tedajci mu je zastalo srce: zagledal je bil razbito in skrivenčeno podrtijo, iz katere se je še vil tenek vrtinec dima. Kraj, kjer je ležala, je bil edini, na katerem je moglo letalo varno pristati.

Dick je krčevito stisnil vodili. Prsti so mu oledeneli. V vijugah se je spustil nizdol. Posilil se je, da ni gledal tja, dokler ni stopil iz letala. A tedaj mu ni bilo treba dvakrat pogledati.

Nikakega dvoma ni bilo, da je razbita in zverižena podrtija Lawsonov aeroplan. Ko je pristajal, sta se morali kolesi ujeti v kak jarek. In zdaj je ležalo pred njim prijateljevo truplo, ki ga je bil padec treščil med skalovje. Še preden je dospel do njega, je Dick videl, da Lawson ne živi več. Očividno si je bil pri padcu razbil glavo.

Dick je pokleknil k truplu mrtvega pilota. Temno mu je prihajalo na um, kako je še davi govoril z Lawsonom. Lawson je hotel dati letalstvu slovo in se oženiti. In takle konec je bil usojen njegovemu poslednjemu poletu. Val gorja in gneva se je vzdignil v Dickovem srcu.

Vstal je, trudeč se, da bi obrzal svojo razburjenost. Njegove oči so dolgo strmele na tragičen prizor, ne da bi kaj videle.

Vrnil se je k svojemu letalu, ki je stalo na vrhu griča. Ko je dospel na višino, se je v nenadni osuplosti sklonil k tlom. Na polzamrzlih tleh pred seboj je zagledal svežo brazdo, sled repne ostroge. Njegovo letalo tu ni bilo pristalo. Toda pogoreli aeroplan je ležal za tem znamenjem, ob vznožju griča.

Bilo je mogoče — bilo je več nego mogoče. Letalo je morda res pristalo tu, nato pa je nekdo privzdignil rep, potegnil aeroplan nazaj v jarugo in ga tam zažgal. Stekel je k razbitini in hlastno pogledal, kaj je z železno varnostno skrinjo sredi zgorele in zverižene gmote. Njegov sum se je izpremenil v gotovost. Vrata blagajne so bila vlomljena, denar je bil izginil.

Toda Lawson — kaj je bilo z njim? Vsekako ga ni bilo vrglo ob skale, kakor je mislil Dick na prvi pogled. Strašna resnica se je polagoma izobličila v njegovih možganih. Pilota so bili zavlekli na ta kraj šele potem, ko mu je bil udarec neznane roke vzel življenje.

Lawson je bil umorjen.

Za naše moderno urejeno mizarstvo za gospodarske stroje iščemo

zanesljivega, izurjenega

mizarskega mojstra

z odgovarjajočo večletno prakso. Nastop lahko čim prej mogoče.

Ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja je poslati na **»Osiječko ljevaonico željeza i tvornico strojeva d. d., Osijek«.** 12410

Specijalist za notranje bolezni

Dr. Franjo Pavlič

je otvoril svojo prakso

v Mariboru, Aleksandrova c. 16/I.

Ordinira: 8 — 12 in 2 — 4

Ob nedeljah in praznikih predpoldne.

Kdor ima šolsko deco in želi od nje vztrajnega učenja, naj nudi otroku nadvse praktično

otroško pisalno mizico

katera je vporabljiva ob 6. do 18. leta in ki prisili otroka k pravilnemu držanju telesa, nog in rok, ter mu obenem nudi vso komodnost. Mizico, ki je tudi shramba za šolske potrebščine, izdeluje

Ignac Repše

tvornica in zaloga pohištva

Ljubljana, Dvorni trg 1.

ZASTOPNIKA za BOSNO

Slovenska tovarna išče za svojega že več let delujočega in najbolje uvedenega zastopnika še eno tovarno, ki bi rada plasirala svoje izdelke v Bosni v svrho skupne prodaje in večje rentabilnosti potovanja. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Bosna«. 12371

Vata

bombaževo, za odeje in krojače v balah po 50 kg bruto za neto **prodaja po najnižjih cenah**

A. ROMANO, Zagreb

Boškovićeva 15

Telegram DIANA 207 Telefon 5193

En gros **Specijalna** En detail

trgovina vozičkov in koles

Pleskanje koles »DOKO«, ponikljanje novih preč (sprikljev) za 250 Din. Ceniki franko.

ZEMELROK OTON

Tržaška cesta — Glince Marijin trg 8

Vsa lepota naših divnih pokrajin

je brez učinka, če nas boli glava.

Vzemi

***Aspirin**-tablete,*

in veselje do življenja in narave se kmalu povrne.

Samo morate zahtevati vedno pristni zavoj "Bayer" s modro-belo-rdečo znamko.

KOLYNOS pasta je od najboljših najboljša, od najcenejših najcenejša, a vrh vsega zelo ekonomična.

1 cm **KOLYNOSA** na suhi ščetki zadostuje. Poskusite, pa se boste uverili, da je

KOLYNOS

najboljša pasta za zobe.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Korespondentinjo

z daljšo prakso, s perfektnim znanjem slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika, izurjeno v hrvaško-nemški stenografiji, **iščemo** za nastop tekom meseca novembra. Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbe na **»Titan«, d. d., Kamnik«.** 12394

Mesečni ščitnik »Vindobona«

garantirano ne prepuščajoč, danes nepogrešljiv, ker so pasovi pri sedenju, sportu in plesu nezadostni, zaradi česar se pokvari obleka in spodnje perilo. »Vindobona« je mehka, se da prati in tudi kuhati, je neporušljiva, samo 30 gramov težka. Mnogo zahvalnic! Cena 75 Din. Mesečna preveza »Feminosa«, dolga leta uporabljiva, higijenično najpopolnejša preveza 125 Din. Naročite še danes!

»AURORA«, sekt. 16. NOVI SAD, Železnička 38.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Makulaturni papir po 4 Din kg

Naslov v upravi »Jutra«.

Heraklit plošče

ima v zalogi

„MATERIJAL" dr. z o. z., Ljubljana,

Dunajska cesta št. 36 Telefon 27-16

PUH - PERJE

R. MIKLAUC LJUBLJANA

Na najprometnejšem mestu v Murski Soboti se proda iz proste roke lepa, velika, 16 let stara, enonadstropna

trgovska hiša

z dvema trgovskima lokalima (venem trgovina mešanega blaga in manufakture, v drugem trgovina čevljev in zastopstvo Singerjevih šivalnih strojev), z enim velikim in enim manjšim stanovanjem, odvetniško pisarno in lepimi kletmi. Vsako stanovanje je opremljeno s kopalnico. V hiši je vodovod in elektrika. Zraven hiše je veliko dvorišče, lep obsežen vrt, ki pride lahko kot stavbena parcela v poštev. Pojasnila se daje v trgovini **Brata Brumen v Murski Soboti.**

Opozorilo!

Vsled slabo ponarejenih kemikalij Vaš razmnoževalec Opalograph maže in daje umazane in nejasne odtise. Prinesite aparat k meni, da ga Vam zopet uredim, in to brezplačno. Za dobro delovanje aparata jamčim, ako boste kupovali Preservat in Fixat z varstveno znamko Globus pri

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Glavna zaloga in samoprodaja original Opalographa.

Zahvala.

Ob nenadomestljivi izgubi naše srčno ljubljene, predobre, zlate mamice oziroma babice, tete, sestre in tašče, gospe

ELEONORE PUPPIS

roj. Šinko

so nas ganili neštevilni izrazi iskrenega sočutja ter nam lajšali našo bolest. — Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas tolažili v tej globoki tugi in ki so v tako mnogobrojnem številu od blizu in daleč spremili nepozabno nam blagopokojnico na njeni zadnji poti ter obsuli krsto s tolikimi krasnimi venci in cvetjem.

Posebno velja naša hvaležnost našemu g. župniku Skubicu za tolažilne obiske, g. prof. dr. Alfonzu Levičniku, ki je iz prijaznosti blagovolil voditi sprevod, g. zdravniku dr. Papežu, ki je mnogo žrtvoval ohraniti jo še med nami, ter gospej Prevčevi in gosp. Markiču, ki sta nam v najtežjih dneh požrtvovalno stala ob strani. Zahvaljujemo se nadalje za častno spremstvo gg. uradnikom, tukajšnjemu »Sokolu«, Gasilnemu društvu, ki je rajnki polnoštevilno in s praporom izkazal zadnjo čast, ter združenim gg. pevcem iz Dol. in Gor. Logatca za ganljive žalostinke. Bog plačaj vsem!

Gor. Logatec, dne 9. oktobra 1929.

Globoko žalujoče rodbine:

PUPPIS, HOČEVAR, TIVAN, VAVROVSKY.

12412

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.